

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 6 juni 2023, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw"; aanvang 19.30 uur

Aanwezig zijn:

- dhr. L.A. de Lange, voorzitter;
 - mw. M.M. Bellekom-Vogels, mw. D.C. van Deursen-van Gool, mw. M.P. Dietz-Wuite, mw. S.M. van Eps-Habibe, mw. S.K. Ettema-Walkate, mw. S.B. Everard (vanaf agendapunt 2), dhr. J.M. Gankema, dhr. H.J.M. Hendrickx, mw. S. Hibbert, mw. J.M. Hofman-de Raad, dhr. R.R. Krabbendam, mw. I. van der Marel, dhr. H.W. Mulder, dhr. G.L.H. Nijman, dhr. B.G. Paulides, dhr. N.A. Pesman, mw. C.A. Rogge-Schneider, dhr. H. van Smirren, dhr. M.C. Stekelenburg, mw. P.A. van Vliet-van Dijk, dhr. B.R. Wesselingh, leden van de raad;
 - dhr. R. Bloemendaal, dhr. L.N.M. van Doeveren, dhr. L.W. Koetsier, wethouders;
 - dhr. J. Kleinhesselink, raadsgriffier
- Verhinderd: dhr. R.A. Zoutendijk
-

1. Opening vergadering en mededelingen

De **voorzitter**: Het is 19.30 uur en hierbij open ik de raadsvergadering van de gemeente Wassenaar. Hartelijk welkom allemaal aan alle raadsleden in volle bezetting. Met dien verstande dat we zo een nieuw raadslid gaan installeren. Iedereen welkom op de publieke tribune. Ook welkom aan de leden van het college, hier in voltalligheid aanwezig. En ook het publiek. We hebben vanavond een zestal insprekers, waarvan er zelfs een combinatie wordt gemaakt. Dus het is een zevental dat u gaat horen vanavond. Maar zeker ook hartelijk welkom aan eenieder die dit thuis gaat volgen vanavond. We hebben een volle agenda met tal van onderwerpen dus laten we ook snel van start gaan. Met die uitgangspunten dat we vanavond met elkaar een prettige vergadering gaan hebben. Daar zal ik u zo goed mogelijk in begeleiden. Dus waar we tijd en ruimte kunnen geven aan alle onderwerpen die besproken worden vanavond. Het is buiten prachtig weer, laten we die zon ook meenemen deze raadzaal in om vanavond met elkaar op respectvolle wijze in deze vergadering ook weer in goede harmonie de besluiten te nemen die belangrijk zijn voor Wassenaar. Er staat genoeg op de agenda.

1.a Installatie raadslid

De **voorzitter**: Vanavond gaan we de raad weer compleet maken. Bij het vertrek van Hubert Schokker, die inmiddels wethouder is geworden in Voorschoten, komen we tot de installatie van een nieuw raadslid, namelijk mevrouw S.B. Everard. Everard, waar heeft u die naam eerder gehoord? Ja, dat klopt. Die hebben we vaker in deze raadzaal gehoord. Fijn, Ronald en uw echtgenote, dat jullie er vandaag ook bij zijn. Ik kan me voorstellen dat dit een bijzonder moment is. Voordat we hiertoe overgaan wil ik graag mevrouw Bellekom-Vogels het woord geven om als voorzitter van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven het advies uit te brengen.

Mevrouw **Bellekom**: Dank u wel voorzitter. De Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven heeft op grond van artikel 5 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad van Wassenaar 2018 en het vermelden van artikel W1 van de Kieswet onderzoek gedaan naar de geloofsbrieven en de verdere bij de Kieswet gevorderde stukken, ingezonden op 16 mei 2023, door de volgende persoon. Het betreft mevrouw S.B. Everard. De commissie rapporteert aan de raad dat zij de bovengenoemde bescheiden in orde heeft bevonden. Gebleken is dat de bovengenoemd persoon aan alle in de gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert bovengenoemd persoon te benoemen tot raadslid van de gemeenteraad van Wassenaar. De commissie bestond uit mevrouw Irma van de Marel, de heer Henry van Smirren en ikzelf. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel voor dit advies. En ook voor het werk van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven. Dank daarvoor. Dan wil ik graag het besluit voorleggen om mevrouw S.B. Everard toe te laten als lid van de gemeenteraad. Kunt u daar op acclamatie mee instemmen? Dat is het geval. Dan hebben we die bij dezen besloten.

Dan zou ik graag mevrouw Everard willen vragen, begeleid door de bode, om hier naar voren te komen. U heeft aangegeven de eed te willen afleggen. Dat gaan we doen als eenieder die dat kan zou willen gaan staan.

De **voorzitter**: Mevrouw Everard, welkom. Ik ga de tekst van de eed voorlezen. Als u dan straks zou willen antwoorden met 'Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!' met uw hand in de lucht en twee vingers, dan is het zoals de wet het heeft voorgeschreven.

'Ik zweer dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als raadslid naar eer en geweten zal vervullen.'
Wat is daarop uw antwoord.

Mevrouw **Everard**: Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

De **voorzitter**: Dan wil ik u van harte feliciteren met uw raadslidmaatschap van de raad van de gemeente Wassenaar. Dan gaat de bode u naar de nieuwe plek brengen. De griffier staat al klaar met het felbegeerde naambordje. De verdere felicitaties kunnen worden gedaan, mocht er eventueel nog een schorsing zijn. Of anders na de vergadering. Daar zit u dan, geïnstalleerd en wel. Daarmee is de constatering dat op dit moment de gemeenteraad van Wassenaar meer vrouwelijke leden kent dan mannelijke leden.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Wij gaan naar de vaststelling van de agenda. Vandaag gaan we over een tweetal voordrachten stemmen. Dat gaat over personen en dat doen we natuurlijk altijd schriftelijk. Dat gaat namelijk over de benoeming van een plaatsvervangend commissievoorzitter van uw commissie en het benoemen van een vertegenwoordiging in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Dus daarvoor en dat is al netjes aan de voorkant afgestemd en gevraagd, of een drietal leden van uw raad wil plaatsnemen in het stembureau. Mevrouw Rogge-Schneider, de heer Wesseling en mevrouw Everard – u wordt meteen aan het werk gezet – zijn gevraagd om in het stembureau plaats te nemen. Mevrouw Rogge-Schneider is bereid om vanavond de taak van voorzitter op haar te nemen. Kunt u daarmee instemmen dat we het stembureau in deze samenstelling vaststellen? Dat is het geval. Dan gaan we dat zo doen.

Dan hebben we een drietal moties vreemd aan de orde gekregen. Dat is een motie ingediend door de heer Hendrickx over fietsen. Dat is een motie ingediend door de heer Wesseling, samen met mevrouw Hibbert over reanimatietrainingen voor college en raad. En een motie van de heer Pesman over de Wassenaarse vlag. Kunt u ermee instemmen dat wij deze moties vreemd aan de orde van de dag toevoegen aan deze agenda en daar agendapunt 13 van maken. Dan wordt de vragenronde agendapunt 14? Dat is het geval. Dan gaan we dat zo doen.

Dan ga ik naar de vaststelling van de agenda. Kunt u instemmen met de agenda die voorligt? Dat is het geval. Ik kijk de kring rond en er wordt ja geschud. Dan stellen we de agenda zo vast.

3. Inspreken

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 3, de insprekers. In ons reglement staat dat het inspreken maximaal een halfuur tijd in beslag kan nemen. Nu is het voordeel dat een zestal mensen zich hebben aangemeld om in te spreken. Dat betekent per inspreker vijf minuten. De heer Goense en de heer Rehwinkel hebben aangegeven dat samen te willen doen. Dat betekent niet dat dit dan tien minuten wordt, maar dat betekent dan samen vijf minuten. Dat vooraf. Dan zou ik nu graag het woord willen geven aan mevrouw Versluis van de Fietsersbond. U kunt naar het spreekgestoelte komen dat daar voor u klaarstaat. Hartelijk welkom aan u.

Mevrouw **Versluis**: Geachte voorzitter, geachte raadsleden. Dank voor de gelegenheid die u mij biedt om in te spreken. Ik spreek in namens de Fietsersbond Wassenaar. In Wassenaar is het prachtig fietsen in het groen, maar er zijn veel plekken waar het niet veilig fietsen is en de fietser zich ongemakkelijk voelt. Dat zou anders moeten zijn. Zeker gezien het toenemend aantal fietsongelukken met ernstig letsel. Soms met dodelijke afloop. Alleen al de afgelopen maand zijn twee fietsers aangereden door automobilisten. Op 3 mei jl. waren twee van onze bestuursleden daar getuige van op de Van Duivenvoordenlaan. Op 11 mei jl. kwam een fietser goed weg toen zijn fiets onder een bus lag en hijzelf niet. We juichen het toe dat op meer wegen 30 km/u de norm gaat worden in ons mooie dorp. En we willen nogmaals benadrukken hoe belangrijk 30 km/u is voor de fietsveiligheid in Wassenaar. Uit landelijk onderzoek blijkt dat dit voor 20% minder verkeersongevallen te weeg brengt. Dat is uitstekend nieuws voor de meest kwetsbare verkeersdeelnemers, die fietser en de voetganger. Als we kijken naar de herinrichtingsplannen Storm Zuid en de Schouwweg Noord, zijn we blij dat de gemeente de fietser en voetganger als uitgangspunt neemt. Dat is decennia anders geweest. En daarvan ondervinden we nu nog de problemen, gezien de kwaliteit van veel fietspaden en de ruimte die de fietser in Wassenaar nog niet heeft. Storm Zuid wordt in de voorgenomen herinrichting een 30km-weg met gelijkwaardige kruispunten. Dat klinkt goed. Het

fietspad verwijderen op deze straat hoeft van ons niet. Hier zijn mogelijkheden om beide vrijliggende fietspaden te reserveren voor de gewone fietsers inclusief schoongaande kinderen. Ze rijden doorgaans niet veel harder dan 12 km/u tot 15 km/u. De snelle fietsers van e-bike tot racefiets en speedpedelec verwijzen wij daarbij naar de rijbaan. Op de Schouwweg Noord fietsen we momenteel op een uitstekend fietspad dat breed genoeg is, waarbij het veel overgroeiend groen niet altijd even goed wordt onderhouden. De kosten voor het eventueel verwijderen van dit prettige fietspad naar een reeds bestaande 30km-weg bedraagt € 200.000,00. Dit geld wordt gefinancierd uit een pot voor het verlagen van de maximumsnelheid naar 30 km/u. We stellen voor dit geld te besteden aan het herinrichten en veiliger maken van een van de wegen, de Van Cranenburchlaan, de Wiegmanweg of de Van Duivenvoordelaan naar 30 km/u. Wegen die stuk voor stuk niet meer geschikt zijn als 50 km/u weg. Hier wil ik het bij laten. Hartelijk dank voor uw aandacht.

De **voorzitter**: Mevrouw Versluis, namens de Fietzersbond, dank u wel. Overigens nog even voor de volledigheid, ook voor degene die het thuis volgen, alle sprekers praten over agendapunt 7, krediet voor duurzame veilige inrichting van Storm Zuid en Schouwweg Noord, zodat u de context ook meekrijgt. Dan hebben de heer Goense van de buurtvereniging Schouwweg Noord en de heer Rehwinkel van het buurtcomité Storm Zuid aangegeven dat ze samen willen inspreken. Ik wil u beiden naar voren uitnodigen.

De heer **Goense**: De inspraak zal door mij plaatsvinden. Maar we hebben vorige keer ook samen opgetreden. Vandaar dat we ons beiden hier aanmelden.

Geachte voorzitter en leden van de gemeenteraad, mijn naam is Stan Goense, namens de buurtvereniging Schouwweg Noord en ik ben hier vanavond samen met Ton Rehwinkel van het buurtcomité Storm Zuid. Wij vertegenwoordigen samen circa 120 huishoudens met zo'n 400 bewoners en jonge gezinnen. We willen u bedanken voor deze gelegenheid u allen toe te spreken. Want we vinden het belangrijk om objectieve en feitelijke informatie met u te delen. Allereerst willen wij onze waardering uitspreken voor de wethouder en zijn team. Voor hun inzet en daadkracht gedurende dit hele proces. Dit ging gepaard met participatie met vele omwonenden en directbelanghebbenden, waaronder de Montessorischool, waar iedere dag zo'n 150 kinderen naartoe gaan. Meestal vergezeld door ouders of verzorgers. En verder bedanken wij degenen die de moeite hebben genomen om met ons in gesprek te gaan. De afgelopen jaren stonden in het teken van een langdurig en zorgvuldig proces waarbij verkeersveiligheid voor alle deelnemers altijd op nummer 1 heeft gestaan. De plannen werden goed onderbouwd aan ons voorgelegd. We hebben die ook als buurtverenigingen met onze achterban gedeeld. En natuurlijk waren er initieel ook twijfels over de inrichting en vragen over het effect op de verkeersveiligheid. Maar uiteindelijk heeft het professionele en het kundige ontwerp van de verkeersexperts van de gemeente ons laten inzien dat dit een goed en veilig verkeersontwerp is voor onze straten. Het is bijzonder teleurstellend dat wij ook nu weer, als directbetrokkenen en meest frequente gebruikers van beide wegen, onze stem moeten laten horen. Wij willen dat er eindelijk voortgang komt zodat onze straten worden ingericht conform erfgoedwegen 30-normen, in combinatie met het zo nodige achterstallige onderhoud. We wachten hier al minstens zeven jaar op. Wanneer we terugkijken op de afgelopen periode komen gevoelens van frustratie en onbegrip op. Het is zeer verontrustend dat een belangrijk ontwerp en wel een leefbare en veilige straat, inzet wordt van polarisatie en het tegen elkaar uitspelen van buurtverenigingen. Wij kunnen in ieder geval oprecht melden dat wij als directbelanghebbenden achter de plannen van de gemeente staan. Bij een veilige inrichting van de locatie Schouwweg Noord, Storm Zuid geldt dit zeker ook voor het bestuur van de Montessorischool. Met de aangrenzende buurtvereniging onderhouden wij nauwe contacten. Jammer genoeg is de discussie over het hele verkeersplan teruggebracht naar het verwijderen van de bestaande fietspaden. Dit terwijl het er juist om gaat dat de gehele beleving van de heringerichte straten bijdragen aan een gevoel van veiligheid en leefbaarheid. Wij vinden, gelet op die geheel nieuwe inrichting, het weghalen van de fietspaden daarom wel acceptabel en wel om de volgende redenen.

Ten eerste: er is onvoldoende ruimte voor een apart veilig fietspad omdat de minimale breedte voor trottoir, voor fietspad, voor de rijbaan en aparte parkeervakken in combinatie met bestaande bomenrijen, dit niet toelaat.

Ten tweede: wij vinden veiligheid van voetgangers en de mindervaliden net zo belangrijk als fietsveiligheid.

Ten derde: het is absoluut een illusie te denken dat een gescheiden fietspad automatisch veiliger is. We hebben voorbeelden van recente ongevallen en situaties in overvloed.

Ten vierde: bij een deugdelijk ingerichte ETW30-straat horen geen aparte fietspaden. Dit is geheel conform CROW- en SWOV-richtlijnen.

Ten vijfde: deze inrichting sluit aan bij andere ETW30-wegen in het dorp en is in lijn met beleid binnen de Nederlandse gemeenten.

Ten zesde: wij zijn er samen met de verkeersdeskundigen van overtuigd dat de voorgestelde herinrichtingsplannen bijdragen aan een geheel nieuwe beleving van verkeer. Waarbij alle weggebruikers op een veilige manier van straten gebruik kunnen maken.

Concluderend: wat vragen wij van jullie hier, gemeenteraad? We hopen oprecht dat de gemeenteraad met het voorstel van het college akkoord gaat. De zorgvuldig geformuleerde plannen liggen klaar. We hebben uw steun nodig om ervoor te zorgen dat ze nu ook echt zonder oponthoud worden uitgevoerd zodat we leefbare en veilige straten krijgen. Wij met zijn allen staan hier samen. De bewoners van beide straten hebben individuele wensen aan de kant geschoven voor het gemeenschappelijke belang. Wij vragen u hetzelfde te doen. Laat dit nu eens een positief voorbeeld zijn van onze gemeentelijke daadkracht en het begin van een deugdelijke en veilige inrichting van wegen in heel Wassenaar. Dank voor uw aandacht.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. U heeft uw bijdrage op schrift gesteld, die zullen we ook nog toevoegen aan het verslag. Dank u wel mijnheer Goense en mijnheer Rehwinkel. Dan gaan we naar de heer Pillen.

De heer **Pillen**: Dank voorzitter, dank collegeleden, raadsleden voor de gelegenheid om in te spreken. De aanleiding dat ik hier sta, is eigenlijk De Wassenaarse Krant en dat wat de afgelopen weken in De Wassenaarse Krant verscheen over de herinrichting van de Schouwweg. Daar woon ik namelijk. Ik woon al 22 jaar met veel plezier aan de Schouwweg. En 22 jaar is verkeersveiligheid ook al een issue voor mij. Ik woon er met mijn gezin, de kinderen zijn daar geboren. Dat betekent ook dat je ook vanuit een ander perspectief kijkt naar de straat. Als je er komt wonen en je hebt geen kinderen, dan kijk je er anders naar dan als je wel kinderen hebt. In het dagelijks leven ben ik niet alleen inwoner van Wassenaar, maar ben ik ook adviseur. Adviseur bij het Rijksvastgoedbedrijf. Adviseur voor het beheren en inrichten van de ruimtelijke ordening. Dus ik ben dagelijks bezig met ruimtelijke inrichting. Vanuit dat perspectief zit in namens het rijk in de programmaraad voor het Fonds collectieve kennis fysieke leefomgeving. Wij geven opdracht aan organisaties zoals CROW en de stichting Verkeersveiligheid om onderzoek te doen en op basis van onderzoek met adviezen te komen voor gemeenten. Wij werken daar samen met provincies en gemeenten aan collectieve kennisproducten. U bent volgens mij bekend met de verkeersveiligheid en de producten die daar liggen en daarin wordt dus ook aangegeven dat er drie categorieën wegen zijn. We hebben stroomwegen, gebiedsontsluitingswegen en erftoegangswegen. De raad heeft beslist dat de Schouwweg Noord een erftoegangsweg is. Wat is het cruciale verschil tussen een erftoegangsweg en een gebiedsontsluitingsweg zoals de Schouwweg tot voor 2005 was? Het cruciale verschil is dat de verblijfsfunctie centraal staat. Met andere woorden, het doorstromen staat niet centraal, het verblijven staat centraal. Met andere woorden: fietsen is bovengeschiedt aan autoverkeer. Wat is nog meer belangrijk? Andere functies, zoals parkeren en wandelen over een deugdelijk trottoir, is bovenliggend aan het autoverkeer. Ik weet niet of u vaak op de Schouwweg Noord komt, als u nu kijkt naar de Schouwweg, wat is dominant? Het autoverkeer. Het is nog steeds dominant. Met andere woorden: we hebben in 2005, toen nog met wethouder Hans Klooster, onder leiding van Frank Ouwerschuur al geopperd, wethouder zou het een idee zijn om touringcars en vrachtwagens te weren uit de Schouwweg. U heeft er een erftoegangsweg van gemaakt, dat was toen nog te vroeg zei de wethouder destijds, dat komt wel. We zijn inmiddels achttien jaar verder. Stan, jij hebt het over zeven en wij zijn inmiddels achttienjaar verder en sinds 2005 is het al een erftoegangsweg en de inrichting van de weg is nog steeds niet aangepast. Dat vind ik persoonlijk teleurstellend. Als inwoner, maar zeker als professional die dagelijks bezig is met verkeersveiligheid en proberen met de gemeente tot goede afspraken te komen, is dat jammer. Kortom: als bewoner van de Schouwweg vind ik dat de gemeente een goed traject bewandelt in dit geheel. We zijn goed meegenomen, de verblijfsfunctie invullen met een deugdelijk trottoir, met goede parkeerplakken, dat is goed uitgewerkt en dat kunnen wij goed volgen. Twee: als professional, als kennishouder van de inrichting van de openbare ruimte wil ik toch ook een compliment geven aan het ambtelijk apparaat die het inrichtingsplan heeft gemaakt en ook aan Aart van Sloten, die vorige wethouder die hier goed werk heeft geleverd en ons daarin goed heeft begeleid. Dus ook een compliment aan het vorige college, dat met de raadsinformatiebrief ons heeft geïnformeerd om van de zomer, nu, as we speak, al met de inrichting aan de slag te gaan. Wat nodig is, is politieke wil. Wat nodig is, is daadkracht. Wat ik u verzoek, is niet te besturen op basis van onderbuikgevoelens, maar gewoon op basis van kennis van zaken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Pillen, dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van der Kroft.

De heer **Van der Kroft**: Goedenavond allen. Ik ben Bert van der Kroft, mede-eigenaar van Tuincentrum de Schouwbrug, gelegen op de Schouwweg 1, dus de noordkant van de Schouwweg. Ik sta hier nu op dit moment omdat we verbaasd zijn dat we twee weken geleden werden

geconfronteerd met een raadvergadering over de Schouwweg Noord en de plannen die er lagen. We hebben destijds een informatieavond bijgewoond over wat de plannen waren voor de herinrichting. Daarna hebben we eigenlijk weinig meer vernomen, tot heden. Vandaar dat ik op dit moment hier sta. Zoals u weet is afgelopen jaar de Schouwweg een hele lange tijd open geweest. Daar hebben werkzaamheden plaatsgevonden. Van mei 2022 tot en met de kerst 2022. Zoals u kunt begrijpen hebben werkzaamheden voor een winkel die afhankelijk is van mensen die voorbijkomen impact. Gezien de plannen die er nu liggen is het niet nu een kwestie van of de plannen moeten plaatsvinden ja of nee, maar wel hoe we met de plannen omgaan en kunnen we er met zijn allen voor zorgen dat we daarin worden gehoord. En dat we de impact zo laag mogelijk houden. Want ik denk dat u wel kunt inschatten wat de impact is geweest als een winkel acht maanden lang weinig tot geen klandizie kan krijgen. Dat wil ik ook een beetje refereren naar de corona pandemie. In het begin wisten we niet wat de impact zou zijn van de corona op de hele samenleving. Uiteindelijk zijn daar regels voor opgesteld om te zorgen dat we de impact zo klein mogelijk maakten. Uiteindelijk bleek dat het coronavirus doorging. Het zorgde ervoor dat we een vaccinatieproces op gang hebben gezet. Het zorgde ervoor dat wij steunpakketten voor ondernemers klaar zetten omdat ze niet open mochten. Degene die wel open mocht kreeg een aantal regels om ervoor te zorgen dat het zo leefbaar mogelijk was voor ons allen. Dan wil ik eigenlijk ook refereren aan wat de wegwerkzaamheden, die dus zullen plaatsvinden, hebben als impact op in dit geval onze winkel. Het is niet hebben en tegoed houden. De impact is zelfs zodanig geweest dat de drie vaste krachten die we hadden gedwongen ontslagen moesten worden. Met andere woorden: er stond niemand meer als personeel bij ons in de winkel. Daarom wil ik u eigenlijk iets vragen. Dat deze werkzaamheden plaats moeten vinden is geen discussiepunt vanuit onze kant. Alleen wel hoe zou je het invullen. Ik denk dat de meeste het nog wel zullen weten, de wegwerkzaamheden die de rio-lering vervanging van Storm Noord, tussen tankstation Tango en het begin van de Jagerslaan, dat stond destijds gepland. Daar zouden enkele maanden overheen gaan. Uiteindelijk bleek dat het een zodanige impact had op ondernemend Wassenaar, dat er besloten is om in een veel sneller tempo ervoor te zorgen dat de weg weer vrij kwam en ontsloten werd. Laat ik het zo zeggen. Dat wil ik eigenlijk bij dezen ook vragen aan de gemeenteraad. Zou u ervoor kunnen zorgen dat het project zodanig kan worden ingevuld dat de impact voor onze winkel in dit geval, niet meer zo groot is als we hebben gehad. Want dat is heel simpel, financieel gewoon niet meer mogelijk. De hoeveelheid manuren om de werkzaamheden te doen zal niet veranderen. Het is alleen: hoeveel mensen zet je erop, dat kan wel veranderd worden. De werkzaamheden op de Schouwweg van het afgelopen jaar is gedaan door drie mensen. Als daar tien mensen hadden gestaan had de weg niet acht maanden dicht gehoeven, maar had het een zomer geduurd. Ik wil u vragen om daar in de plannen zodanig rekening mee te houden dat er ook een ontsluiting kan blijven ontstaan. Als de Schouwweg Noord eenmaal aan de beurt is dat het met een rapper tempo gebeurt dan dat het is gebeurd zoals afgelopen jaar. Dat is eigenlijk mijn mededeling. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Kroft, dank u wel. Dan geef ik ten slotte en hij is al reeds geïntroduceerd, de heer Van Sloten het woord. Welkom terug in deze raadzaal.

De heer **Van Sloten**: Ja, dank voorzitter. Ja, dit is voor mij ook een beetje een nieuwe rol. Maar ik weet nog hoe het apparaat werkt. Ik sta hier omdat ik tot mijn verbazing eigenlijk nog steeds als portefeuillehouder wordt vermeld op de stukken. In mijn beleving is er een informatiebrief verzonden waarin het college kennelijk heeft besloten het stuk terug te trekken, maar nu is het toch nog mijn stuk. Ik word daar ook nog op aangesproken. Net ook bij de inspraakreactie. Daarom dacht ik, ik ga hier toch nog een aantal dingen verduidelijken.

Om te beginnen werd ik vanmiddag even gebeld door de nieuwe portefeuillehouder. Ik weet niet of dat een standaardservice is bij alle insprekers, maar kennelijk is er toch wat spanning over wat ik hier ga zeggen. Eigenlijk kan ik adviseren, doe dat niet. Ik ben niet zo onder de indruk, maar andere mensen misschien wel.

Dit plan is door mij aan het toenmalig college voorgesteld en daar unaniem vastgesteld. Dus alle aanwezige partijen hebben daarmee ingestemd met dit plan. Dit plan is ook in overleg met de omwonenden tot stand gekomen en ik geloof dan ook nog steeds dat dit een goed plan is. Maar voorzitter, wel als de overige uitgangspunten die we toen hadden ook nog steeds worden uitgevoerd. En daar heb ik mijn twijfels over. Dat betekent het zo snel mogelijk en zo spoedig mogelijk invoeren van 30 km/u in het hele dorp. De Fietsersbond heeft daar ook al aan gerefereerd. Ik heb daar sterk mijn twijfels over. Sterker nog, ik denk dat het niet gaat gebeuren. Er lag een wegcategoryeringsplan toen ik hier wegging. Dat was op een haar na gereed. Dat had vastgesteld kunnen worden in februari jl. als de raad in november 2022 niet had besloten niet meer over verkeer te willen praten. Hadden we dat toen vastgesteld, dan had het vrijgegeven kunnen worden voor inspraak en hadden we dat in deze raad kunnen vaststellen. Dan hadden we morgenochtend de borden 30 km/u de grond in kunnen slaan. Dat stond in mijn agenda als persmoment zag ik toevallig van de week. Dat hebben we niet gered. Sterker nog, het hele plan moet herschreven worden, begrijp

ik. Dus het komt pas ergens in het najaar. Dan met een inspraaktraject eraan vast gaan we ergens naar het voorjaar van 2024. Dan gaan we kijken. Ongetwijfeld komt er dan een spoorboekje hoe we het op de lange termijn gaan invullen met talloze evaluatiemomenten, gradiële invoering en ja, u hoort het al voorzitter, ik heb er geen vertrouwen in. We hebben toen dat plan vastgesteld in februari jl. omdat we een duidelijke visie hadden als coalitie. En die visie was zo snel mogelijk 30 km/u in het dorp. Niet alle partijen waren het daarmee eens, maar het was wel onze gezamenlijke coalitie, het stond in het coalitieakkoord en daarom heeft het college er toen mee ingestemd. Dat het voorstel uit die tijd nu gebruikt wordt als argument dat die partijen allemaal voor moeten stemmen is ongepast, want het plan is niet meer zoals het plan was. Daarom wil ik nu duidelijk maken dat ik dus niet kan inschatten of dit de juiste oplossing voor deze weg op dit moment. Wordt voldaan aan alle randvoorwaarden? Gaat de Storm Noord daadwerkelijk zo snel mogelijk naar 30 km/u? Of blijven we daar straks nog steeds met 50 km/u aanrijden op een weg die je moet afslaan naar de Jagerslaan, die misschien ook 50 km/u blijft. De fietsers moeten overstappen. Ik weet niet of dat verstandig is. Dat kan ik ook niet inschatten omdat ik niet weet welke randvoorwaarden dit college gaat gebruiken bij de opstelling van het wegcategoriseringsplan. Ik ga u dus niet vertellen hoe u moet stemmen. Maar ik wil wel zeggen dat dit voorstel het voorstel is van het huidige college. Het is niet langer mijn voorstel. Mijn excuses aan de omwonenden, want ik snap dat dit, wat er vanavond ook besloten wordt, een ongelooflijk vervelend traject is. Ik ben het helemaal eens dat er daadwerkelijk echt wat moet gebeuren. Als er inderdaad al achttien jaar wordt gepraat over het aanpakken van de weg, dan moet dat gewoon worden gedaan. Laten we dat dan doen op basis van een goed plan en iedereen weet waar het heen gaat: het hele dorp 30 km/u. Landelijk gezien, iedereen weet dat, laten we nu niet dat ene dorpje zijn dat toch weer die boel gaat traineren maar laten we dat nu gewoon gaan doen. Mijn excuses aan de omwonenden. Dit gejojo van deze raad en de bestuurders afgelopen periode zorgt er niet voor dat de betrokkenheid bij de politiek groter wordt en dat het vertrouwen in de politiek wordt hersteld. De oproep die ik daarnaast nog kan doen is dat het een inhoudelijk voorstel is, dus elke verwijzing naar personen of naar mij of partijen die toen hebben voorgestemd, zijn niet gepast. Daar wil ik het bij laten.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Sloten, dank u wel. Uw oproep is gehoord. En daar zal ik vanavond, namens u, op toezien. Dan hebben we de inspraakreacties gehad en dan gaan we naar de notulen toe.

4. Notulen

De **voorzitter**: De notulen van de vorige vergadering, namelijk op 9 mei 2023. De vraag is of u kunt instemmen met het verslag? Dat is het geval. Dan stellen we het verslag onder dankzegging vast.

5. Lijst ingekomen stukken 6 juni 2023

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de lijst ingekomen stukken. Die is bijgewerkt tot en met 1 juni 2023 om 16.20 uur. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval. Alle afdoeningsvoorstellen zijn aangenomen.

Overigens, inmiddels worden ook de ingekomen stukken, zij het dat de persoonlijke gegevens van mensen niet zichtbaar zijn, inmiddels ook vermeld op de website. Daar voldoen we inmiddels aan en de raadsleden kunnen ook, als ze ingelogd zijn in het systeem, daar ook de verdere informatie achter zien. In die zin hebben we weer een volgende stap gezet in het verder transparant maken wat er binnenkort gebeurt. Dus dat is mooi dat dit gebeurt.

6. Hamerstukken

6.a Startdocument Bestemmingsplan Oostdorperweg 199B

De **voorzitter**: Dan gaan we nu naar de hamerstukken toe. Dat is er één. 6.a, het startdocument bestemmingsplan Oostdorperweg 199B. Kunt u instemmen met het startdocument voor dit bestemmingsplan? Dat is het geval. Dan stellen we hem hierbij vast.

7. Krediet voor Duurzaam Veilig inrichten Storm Zuid en Schouwweg Noord

De **voorzitter**: Dan gaan we nu naar de bespreekpunten. Het eerste bespreekpunt van de avond, waar ook alle insprekers voor zijn gekomen. Dat gaat over het krediet voor Duurzaam Veilig inrichten Storm Zuid en de Schouwweg Noord. Een besluit om een investeringskrediet beschikbaar te stellen voor € 200.000,00 om beide wegen duurzaam en veilig in te richten.

Nu heb ik gezien dat er een tweetal amendementen aan de voorkant zijn aangekondigd en naar goed gebruik krijgen eerst de indieners de mogelijkheid om daar als eerste inspreker op in te spreken. Dus de heer Paulides en mevrouw Hofman-de Raad, dan geef ik u als tweede het woord. Dan ga ik verder inventariseren wie verder het woord wil. Dat is mevrouw Rogge-Schneider, de heer Krabbendam, de heer Hendrickx, dat is mevrouw Van Eps-Habibe en de heer Van Smirren. Tot slot mevrouw Everard, dat daarmee dan tevens uw maidenspeech wordt. Naar goed gebruik vinden daar geen interrupties in plaats. U krijgt dan als achtste het woord. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Ja het plan, het werd al genoemd, wordt grotendeels uitgevoerd zoals het eerder is vastgesteld. Maar de weg naar dit besluit is zondermeer wat opmerkelijk te noemen. Jaren terug is het besluit om van de weg een 30km-weg te maken aangenomen. De inrichting liet op zich wachten om een en ander gelijktijdig met de vervanging van riolering en andere leidingen werd ingepland. Ook werd ooit ingepland om de werkzaamheden aan de Storm en de Schouwweg gelijktijdig met de duurzame inrichting van de Jagerslaan uit te voeren. Het is natuurlijk niet verstandig om twee van de vier Noord/Zuidverbindingen gelijktijdig af te sluiten, hetgeen geleid heeft tot de moties 181 en 189. Daarom maken wij ons zorgen dat de inrichting van de Jagerslaan naar achteren zou worden geschoven nu de wethouder eerder wat onduidelijk was wanneer het wel gaat plaatsvinden. Daarom maken we ons zorgen wanneer dit werk aangepakt wordt. Dit ondanks het feit dat we van mening zijn dat er keiharde afspraken zijn gemaakt over de inrichting van de Jagerslaan. Vandaar dat we op dit moment een amendement zouden willen indienen. Ik ga dat zo bij u indienen.

Dan kom ik op wat algemenere opmerkingen. We zijn niet blij met de suggestief negatieve berichtgeving van De Wassenaarse Krant dat er sprake is van een scheurtje in de coalitie. Het tegendeel is waar, we werken goed samen, waarbij we ook steeds de hand uitsteken naar de oppositie door hen, in ieder geval te proberen, bij alles te betrekken. DLW is voorstander van vrijliggende fietspaden zeker in de niet duurzaam en veilig ingerichte 30km-zones. Maar ook zo mogelijk in de duurzaam ingerichte 30km-zones. Met betrekking tot het veilig inrichten van de Storm en de Schouwweg is het technisch niet mogelijk vrijliggende fietspaden te realiseren die aan de nieuwste richtlijn voldoen. Dat is geen voortschrijdend inzicht, maar een constatering dat de meest ideale situatie, zoals wij dat zouden willen, niet realiseerbaar is. Je wilt ook dat de verschillende delen van de straten eenzelfde uitstraling hebben. Dus wij moesten inderdaad een meloen doorslikken, maar het is wel de beste optie voor deze situatie. Bij dezen. Bij gaan voorstemmen.

De **voorzitter**: Even, er is een interruptie. U wilt een amendement indienen. Dus die dient u bij dezen in. Dan maakt het amendement inmiddels onderdeel uit van de beraadslaging. Deze wordt administratief verwerkt en is zo zichtbaar. Er is een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ik was wat verrast door het construct om een amendement in een raadsvoorstel te duwen. Ik probeer ook een beetje te lezen hoe dit loopt. Mijn vraag aan u is: stel dat het amendement niet wordt aangenomen, stemt u dan voor of tegen het voorstel?

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Nou, dat is heel simpel. Het amendement wordt aangenomen en ook al zou die niet aangenomen worden, dan stemmen we toch voor het voorstel. Dat heb ik heel duidelijk gezegd als u geluisterd had...

De **voorzitter**: Goed, dan geef ik nu het woord aan mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Dank u wel voorzitter. Lokaal Wassenaar wil graag een amendement indienen voor het behoud van het fietspad op de Schouwweg en daar wil ik graag een toelichting op geven. Laat ik vooropstellen dat de bewoners van de Schouwweg en de Storm van 's-Gravesandeweg al sinds 2016, het is ook aangegeven door de insprekers, wachten op het moment dat hun straat wordt opgeknapt. We hebben met eigen ogen gezien dat het onderhoud zeer zeker te wensen overlaat. Niet alleen dat, ook de veiligheid laat te wensen over als je ziet hoe breed de stoep is en je hoeft maar te bedenken dat een kind met een hinkstapsprong op het fietspad belandt en dat daar net een met 40 kilometer snelheid fietsende speedpedelec voorbijgaat. Dat zijn dingen die je niet wilt. Dus dat die straat op aanzienlijke tijd moet worden opgeknapt dat moge duidelijk zijn. Maar we willen ook wel heel graag dat de weg voor niet alleen de bewoners veilig blijft maar ook voor de personen of de fietsers die over de Schouwweg en over de Storm naar een ander deel van Wassenaar gaan. Of de kinderen die van en naar de Montessorischool gaan. Ik praat ook gezien hetgeen Aart van Sloten net heeft aangegeven dat we te maken hebben met een plan dat in eerste

instantie binnen een groter kader een heel verstandig plan leek. Als je nu ziet dat de omstandigheden zijn veranderd, dan is het niet wijs om gewoon door te gaan met datgene dat je hebt bedacht. Daarom zeggen wij: kijk nu naar met name de Schouwweg. Daar ligt een prima fietspad. Die weg is veilig op deze manier. Waarom zou je dit vrijliggende fietspad gaan verwijderen om misschien, op een gegeven moment, tot de conclusie te komen dat de volledige inrichting van de Schouwweg of de Storm van 's-Gravesandeweg, niet meer past in de rest van de indeling van Wassenaar.

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Van Smirren.

De heer Van Smirren: Dank u wel voorzitter. Ja, ik kon het aan de heer Van Sloten niet vragen, maar wel aan u. Want ik begrijp het niet helemaal goed denk ik. We gaan de Schouwweg Noord gaan we inrichten zoals dat hoort bij een 30km-weg. Dat doen we hetzelfde bij de Schouwweg Zuid. Ik moet altijd even oefenen met zuid en noord in dezen, maar het klopt nog. Voor de Jagerslaan zijn ook plannen. In dat gebied gaan we voor het grootste deel naar 30 km/u. Dat gaan we ook voor een groot deel in de rest van Wassenaar doen. Waarom stelt u toch dit ter discussie, ook die vrijliggende fietspaden ter discussie. Terwijl, ik kom er zo in mijn bijdrage op terug, duidelijk is dat de verkeersdeskundigen zeggen: laat die fietspaden weghalen en richt het in zoals het hoort en dan zijn we toekomstbestendig bezig.

Mevrouw Hofman: Naar mijn idee is er een klein misverstand over wat de CROW precies voorschrijft. Wat ik ervan begrijp, is dat het niet per se noodzakelijk is dat er in een 30km-weg vrijliggende fietspaden komen. Dus dat het mogelijk is dat fietsers op de rijbaan komen. Dat wil niet zeggen dat het een must is. En dat bij voortschrijdend inzicht ook wordt gekeken dat de vrijliggende fietspaden wel degelijk voor een veilige situatie zorgen, dan dat je fietsers en dan met name de langzame fietsers, over de rijbaan gaan. Dus wat wij vinden is dat als je inderdaad zegt heel Wassenaar wordt een 30km-weg en iedereen rijdt netjes 30 km/u en iedereen weet wat de persoon te wachten staat, dat dit inderdaad misschien een moment is dat je kunt zeggen de vrijliggende fietspaden zijn niet meer strikt noodzakelijk. Maar het moment dat de ene helft nog 50 km/u is en de andere helft 30 km/u, weten mensen niet meer exact welke straat 30 km/u en welke straat 50 km/u is. Dus dat het sowieso al een onoverzichtelijke situatie met zich meebrengt en dat je dan zegt opeens moeten dan de fietsers op de rijbaan dan creëer je een gevaarlijke situatie. De inrichting van beide wegen was uitstekend op het moment dat je heel Wassenaar 30 km/u laat zijn. Maar dat is niet meer het geval. Althans, dan vinden wij dat je er heel erg goed over moet nadenken en dan niet zomaar, zoals in de Schouwweg, een perfect dubbel fietspad even weghalen. Want waarom zou je dat doen? We vinden dat echt zonde van de mogelijkheid.

De voorzitter: Mevrouw, op een vraag geeft u een lang antwoord. U geeft daarmee ook veel van uw bijdrage erbij. Dat is mooi. Maar ik ga toch nog even toetsen of de heer Van Smirren nog een vervolgvraag heeft.

De heer Van Smirren: Ja, ik heb een vervolgvraag. De kern van mijn vraag is: we gaan naar 30 km/u over heel Wassenaar, met uitzondering van een aantal wegen. Dat komt in het wegcatégoriseringsplan in het najaar. Daar kunnen we de discussie over hebben. Maar goed, we schatten, denk ik dat de adviezen van de CROW en de SWOV anders in. Maar goed, daar kunnen we een debat over hebben. Maar de kardinale vraag is, als ik het oude woord nog even mag gebruiken, waarom koppelt u dit aan wegen die nu in noord of elders in het dorp zijn, aan dit plan voor de Schouwweg want we weten ook allemaal dat we niet vandaag of morgen dat hele dorp naar 30 km/u hebben ingericht. Daar doen we toch al zeker tien jaar over. Waarom niet gewoon heel verstandig dit besluit nemen en die Schouwweg toekomstbestendig maken en verder werken aan de rest van het dorp. Ik begrijp dat gewoon niet goed. Kunt u mij die koppeling nog een keer uitleggen?

De voorzitter: Mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw Hofman: Ik denk dat u juist aangeeft wat het probleem is. Als je de ene helft van het dorp 50 km/u laat zijn en de andere helft 30 km/u laat zijn, geeft dat een onoverzichtelijke situatie dat bestuurders niet meer precies weten waar ze aan toe zijn. Dus moeten ze er heel goed op letten. De kans dat het misgaat is daarom heel groot. Daarom vinden wij het onverantwoord om vrijliggende fietspaden, die er toch al zijn, weg te halen. Waarom moet je dat doen om onveilige situaties te creëren terwijl je niet weet, dat ook de voormalig wethouder aangeeft, of dit een verstandig plan is.

De **voorzitter**: Oké. De heer Van Smirren u wordt opgevolgd door mevrouw Rogge-Schneider, interrupties doen we in tweeën en u heeft zo ook nog een eigen termijn. Mevrouw Rogge-Schneider en daarna de heer Krabbendam.

Mevrouw **Rogge**: Ja, dank voorzitter. Ik heb de volgende vraag aan mevrouw De Raad. U geeft aan dat eenduidigheid en duidelijkheid over een weginrichting bijdraagt aan de veiligheid. Denkt u dan ook niet dat als alle 30km-wegen, en dan hebben we het hier over de erftoegangsweg, op dezelfde manier zijn ingericht, eigenlijk in heel Nederland, maar ook in Wassenaar, dat dit ook niet ontzettend veel bijdraagt aan de veiligheid?

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Dat zou inderdaad het geval zijn. Maar zolang dat niet het geval is in Wassenaar, dus dat je een mix hebt van verschillende wegen, is dat juist een extra onveilige situatie die je creëert. Als je als gemeente een onveilige situatie creëert, moet je ervoor zorgen dat de fietsers die op die wegen rijden in ieder geval zo veilig mogelijk zijn. Dan zeg ik: ga dan niet een vrijliggend fietspad, dat er al is, weghalen om misschien een iets veiligere situatie... Maar voor hetzelfde geldt niet. We weten nu dat er een vrijliggend fietspad ligt dat echt de nodige veiligheid voor de fietsers geeft. Dus wij begrijpen het eigenlijk niet. Het is niet dat we er nu de politieke discussie over willen voeren. We willen echt gewoon zorgen dat elke fietser, van klein tot groot, van jong tot oud, veilig door Wassenaar kan fietsen. Als je dan een vrijliggend fietspad hebt, waarom ga je dat dan weghalen. In de Storm is het een wat andere situatie. Dat maakt het wel ingewikkeld, omdat die stoep heel smal is en het fietspad is heel smal. Dan hebben we nog auto's maar je hebt er ook nog een middenberm. Daar wil ik later in mijn betoog op terugkomen en kijken of daar ook andere mogelijkheden voor zijn. Maar met name vinden wij het verbazingwekkend dat als je een goed vrijliggend fietspad hebt, dat je dat gaat weghalen.

De **voorzitter**: Ja? De heer Krabbendam. Mevrouw Everard heeft inmiddels ook aangegeven daarna nog een vraag te willen hebben. Prima, de heer Hendrickx. Mevrouw Hofman-de Raad gaf aan ik wil geen politiek debat, maar u krijgt interrupties. Dus er is kennelijk veel aan u te vragen. Maar dat is ook de essentie van deze bijeenkomst. De heer Krabbendam, aan u.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Mevrouw, een politiek debat, daar ontkomt u niet aan als u een amendement indient. Dat is ook alleen maar goed. Ik geloof dat het goed is dat we hier met elkaar praten over zo een weg. De eerste in deze raadsperiode. Het is voor iedereen best wel even wennen en uitzoeken hoe het werkt. Wat ik u wil vragen is het volgende: u verwijst net naar de inspraak van de heer Van Sloten die aangeeft dat 30km-borden ophangen in het dorp bijdraagt aan, ik denk dat hij daarmee de verkeersveiligheid in het dorp bedoelt. Ik denk dat u dat ook bedoelt. Dat u dat overneemt en dat dit de beste manier is. Aan de andere kant hebben we het nu over het veiliger maken van een weg door hem ook echt goed en veilig in te richten en daar in te investeren. Ik vraag me af waarom dat niet samen kan gaan. Waarom zou je niet 30 km/u kunnen invoeren op deze weg? En dan ook in de toekomst kunnen nadenken over de verdere 30 km/u. Want het voorstel nu maakt hem veiliger dan hij is, dat wordt ook zo ervaren door de inwoners. Ik ben benieuwd of u daar nog een keer op wilt reflecteren.

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Begrijp me goed, we zijn ook voor de 30 km/u, dat is niet het punt. We zeggen alleen dat in de Schouwweg je en 30 km/u kunt rijden en het vrijliggende fietspad houden. Dan heb je bij wijze van spreken dubbel op. Nu wordt het vrijliggende fietspad weggehaald en wordt er gezegd dat het kan omdat het een 30km-weg is. Begrijpt u mijn redenering? Er wordt nu gezegd het kan, het is veilig omdat we er een 30km-weg van maken is het veilig om het fietspad weg te halen. Maar helemaal zeker weten we het niet. Daar zijn ook nog de meningen over verdeeld. Dan zou je zeggen: als er dus een vrijliggend fietspad ligt die ervoor zorgt dat fietsen veilig over de Schouwweg kunnen, waarom zou je dan het risico lopen dat in je nieuwe indeling het toch niet helemaal is zoals je had bedacht. Dus je zegt en de 30 km/u en het vrijliggende fietspad, dat is de beste garantie dat fietsers daar in ieder geval veilig kunnen fietsen. Het mooiste zou zijn dat het ook bij de Storm zou kunnen, ware het niet dat daar de stoep heel smal is en het fietspad heel smal is. Je zou ook nog kunnen zeggen: misschien kunnen de auto's wel tussen de bomen, maar dat is een heel ander verhaal. Maar die Schouwweg is een lange weg, een lang fietspad, hartstikke fijn dat dit er ligt. Ja.

De **voorzitter**: De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Ik denk dat we nu het verschil van inzicht boven water hebben. U twijfelt of 30 km/u veilig kan worden ingevoerd op de Schouwweg als we niet 30 km/u in het hele dorp invoeren. Ik denk dat dit het verschil van inzicht is dat we hier met elkaar hebben. Daar zullen we straks bij de beoordeling van het raadsvoorstel op terug komen.

De **voorzitter**: Prima, dat was een concluderend iets. Dan is nu het woord aan de heer Hendricks en daarna mevrouw Everard. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik begin het een beetje moeilijk te krijgen hoor. Ik woon op de Karel Doormanlaan, bij wijze van spreken, ik kan me in de toekomst projecteren dat ik kleinkinderen heb die van de Karel Doormanstraat, weg, laan, naar de Kieviten moeten. Als ik kijk naar dit amendement moeten ze een stukje op de Schouwweg Noord op het fietspad gaan. Dan komen ze bij Storm Zuid en dan gaan ze op de weg. Dan komen ze bij Storm Noord en dan gaan ze weer op het fietspad. En afhankelijk van de motie die er nog ligt van mevrouw Rogge, wordt het op de Dr. Mansveltkade wel of geen fietspad. Ik heb het enkel over uw amendement om op de Schouwweg het fietspad te behouden. Maar als je zo een lappendeken creëert, bent u het dan met me eens dat het dan nog veel onduidelijker wordt wanneer je de weg van de Karel Doormanlaan mag gaan afleggen naar De Kieviten?

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Het is wel grappig, ik woon nog niet zo superlang in Wassenaar. Maar ik ben deze week van Kerkehout naar de Schouwweg en de Storm gereden. Tot mijn grote plezier eigenlijk allemaal op dubbele fietspaden. Toen dacht ik hé, wat er in de Schouwweg gebeurt, gebeurt er al veel meer in Wassenaar. Dat is in ieder geval eenduidigheid. Ik ben het absoluut met u eens dat als je eerst de Schouwweg hebt, dan komt er een stukje rommelig tussendoor en dan vervolgens krijg je de Storm Zuid en dan de Storm Noord. Storm Noord is weer met een vrijliggend fietspad. Als u mij diep in mijn hart kijkt, zeg ik ook: die Storm Zuid zou wat mij betreft ook nog een vrijliggend fietspad mogen hebben. Want dat is dan helemaal het beste. Ik denk ook dat gezien de afmeting van de straat, ik ben er net niet met een rolmeter geweest, maar ik heb wel gemeten wat er mogelijk zou zijn, dat is ook het tweede deel van mijn betoog: zou het niet wijs zijn dat het verkeersplan, waar de heer Van Sloten zegt dat is niet meer mijn verkeersplan...

De **voorzitter**: Toch even. De heer Van Sloten heeft zelf vanavond nadrukkelijk aangegeven geen onderwerp van gesprek te zijn.

Mevrouw **Hofman**: Sorry. Dat het plan, de herinrichting van de Storm is gebaseerd op een plan dat niet meer doorgaat. Dan is het de vraag of het wijsheid is om desalniettemin die herinrichting, die is bedacht op basis van een plan dat niet meer doorgaat, door te laten gaan. Is het niet wijs om toch, ook al is het weer, ik wil niet praten van uitstel, want dat is heel lastig voor bewoners, maar het is ook een worsteling. Daarom zeg ik: liever geen politiek debat van wie heeft gelijk hier. Maar hoe kunnen we er nu voor zorgen dat die straten zodanig worden ingericht dat het veilig is voor iedereen. En niet alleen voor de mensen die er wonen, maar ook de fietsers die erdoorheen gaan.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx:

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik was bijna mijn tweede vraag kwijt, maar ik heb ontzettend mijn best gedaan om deze te onthouden. Mijn constatering is overigens dat als je nu 30 km/u op de Schouwweg Noord rijdt, dat je echt een kilometer harder moet gaan rijden want dan liggen de vullingen uit je kiezen. Dat is op zich al een vrij natuurlijke belemmering van de snelheid. Mijn vraag is de volgende: als u nu zo hangt aan het fietspad op de Schouwweg Noord, waarom trekt u dat dan niet door naar Storm Zuid? Waarom legt u een knip tussen die twee straten? Dan bent u in ieder geval een wisseling kwijt.

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Dank u voorzitter, sorry. Dat is een technisch ding dat het fietspad dat er op de Schouwweg ligt gewoon helemaal prima is. Het fietspad dat er op de Storm ligt niet. Daar moet iets mee gebeuren. Waarom is het op de Storm niet goed? Omdat het anderhalve meter breed is en het trottoir is anderhalve meter breed. Dus je stapt met een stap op het fietspad, dat ik net schetste. Dus dat is het probleem. Je kunt niet een-op-een vertalen wat we in de Schouwweg doen, gaan we ook in de Storm doen. Dat is de worsteling. Maar om te zeggen we gaan op de Storm de fietspaden weghalen, dus doen we het ook maar op de Schouwweg, dat vind ik ook niet kloppen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter dank. Ik heb even geluisterd naar uw toelichting. U geeft aan dat er nog niet in heel Wassenaar 30 km/u is. Dus dat is verwarrend als we het nu al hier doen en met die fietspaden. Maar er zijn wel al straten in Wassenaar waar nu 30 km/u is. Ook daar rijden de fietsers gewoon op de weg. Ik vraag me af waar het op is gebaseerd dat het bij de Schouwweg niet kan. Zijn dat onderbuikgevoelens of echt op basis van feiten en wat hier in Wassenaar nog meer gebeurt?

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Het grote verschil is dat we hier iets gaan weghalen dat goed is. Wij gaan een goed, veilig, vrijliggend fietspad weghalen om iets daar voor aan te leggen, waarvan je nog niet weet of dat net zo goed is. Dus dat is eigenlijk de vraag die we hebben. Dat in het hele kader van wat gaan we doen met Wassenaar. De komende tien jaar weten we nog, we gaan er aan werken. Maar de komende tien jaar is het nog allemaal niet duidelijk. Nogmaals, als we zeggen alles wordt 30 km/u en bij een 30km-erftoegangsweg is het prima als de fietspaden allemaal weg zijn. Dan zijn de automobilisten daarvan op de hoogte et cetera. Maar als het dus dat hapsnapbeleid is dat er nu is en je gaat dan een goed liggend fietspad weghalen, dan denk ik: laat dat liggen. Dan is dat in ieder geval een stuk veiligheid. Als je dan vervolgens nog eens een keer, dat is wel mijn grote wens, serieus kijkt naar of die Storm toch nog niet beter kan worden ingericht dan op dit moment is. Je kunt een motie indienen dat het helemaal teruggetrokken moet worden. Dat lijkt me niet wijs. We hebben op een gegeven moment naar de Deijlerweg gekeken. Daar heb je een verhoogd, min of meer vrijliggend fietspad. Zijn dat dan geen opties om nog eens te bekijken en toch nog die weg veiliger te maken? Nogmaals, het gaat me puur om het feit dat mensen die niet daar wonen maar er wel moeten zijn, of eroverheen rijden ook het gevoel van veiligheid hebben. We begrijpen heel goed dat de bewoners willen dat er nu eens wat gebeurt aan die weg. De vraag is of wij gewoon op dit moment de beste opties hebben gekozen. Dat is iets waar we naar vragen.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter, dank. Mijn vraag is eigenlijk: is het nu echt gebaseerd op feiten? U zegt: er ligt iets goeds en dat gaan we weghalen. Maar volgens mij komt er ook gewoon iets goeds voor in de plaats. Ik vraag me af waar het op is gebaseerd dat het dan niet goed zou zijn. Aangezien er verschillende onderzoeken zijn, expertisecentra die aangeven dat op de 30km-weg fietsers gewoon op de weg kunnen en dat het ook gewoon in Wassenaar ook al gebeurt. Ik heb zelf een aantal jaar gewoond aan een weg waar zelfs de bus rijdt, maar ook daar is het 30 km/u. En fietsen de fietsers op de weg, dat is gewoon veilig. Ik vraag me af waarop baseert u dat de nieuwe situatie niet veilig zou zijn als al die feiten dat wel laten zien?

Mevrouw **Hofman**: Nou ik denk dat als het inderdaad veiliger zou zijn, zoals ook wel wordt geclaimd, als de fietsers op de rijbaan gaan wordt het veiliger, dan zou het wel worden voorgeschreven. Dat wordt het niet. Er wordt gezegd: het is mogelijk, als het een 50km-weg is, dan moeten er per se gescheiden fietspaden zijn. Als het niet 50 km/u is, als het 30 km/u is, dan is het mogelijk dat de fietsers... Kortom, het aantal verkeersongevallen vermindert met 20%, maar het wil niet zeggen dat het per se veiliger is. Je hebt iets dat veilig is en je gaat de situatie veranderen die misschien niet veiliger zal zijn.

De **voorzitter**: De heer Paulides ook. Ik kan in ieder geval straks wel constateren, want uw amendement is nog niet eens ingediend, maar die hoeft u straks niet meer toe te lichten.

De heer **Paulides**: Ik ga toch even reageren op mevrouw Hofman als dat mag. Ik heb een vraag aan mevrouw Hofman. Stel, er rijden vijf scholieren en die rijden met de fiets 20 km/u op de Schouwweg Noord richting de Storm. Ze komen aan het eind van het fietspad en vliegen ineens van het fietspad die weg op. Is dat veilig?

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Dank u voorzitter. Weet je dit is een hypothetische vraag. Ik weet niet eens wat ik daarop moet antwoorden. Ja sorry.

De **voorzitter**: Wacht even, mijnheer Paulides, nu wordt het een gezellig tweegesprek. Maar er zijn heel veel mensen bij en ze hebben bedacht dat het via de voorzitter loopt. Mevrouw Hofman-de Raad aan u.

Mevrouw **Hofman**: Natuurlijk kunnen vijf jongelingen ook gaan zwabberen op die 30km-weg, dat is ook niet veilig. Dus ja, weet je, je moet op een gegeven moment ook uitgaan van een beetje een gemiddeld gebruik van de weg. Ik blijf herhalen: als heel Wassenaar 30 km/u was en er wordt gezegd dat een 30km-weg ook veilig is, dan zeg ik oké, prima. Maar omdat heel Wassenaar voorlopig geen 30 km/u wordt... er ligt een goed vrijliggend fietspad, dat is veilig, waarom zou je het weghalen.

De **voorzitter**: Nee, nu de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik wil toch graag het antwoord of het veiliger is. Aan de andere kant stelt u dat het fietspad op de Schouwweg Noord te handhaven en op de andere plekken weg te halen, dat het toch veiliger is. Dan moet je daar echt een mening over hebben. Maar wat ik ook heb gezegd is dat de inrichting eenduidig moet zijn. Als je van de Storm komt en je moet dan het fietspad weer op, of andersom, dan is dat niet eenduidig. U zegt 30 km/u gaat helemaal niet door. Dat is helemaal nergens gezegd. Nee, nu maak ik het af. Die 30 km/u in Wassenaar, als je borden zet maar je richt de weg niet als zodanig in, is dat heel erg gevaarlijk. Dat is ook een beetje de achtergrond die we hebben. We hebben gezegd als er fietspaden zijn dan willen we die handhaven, zolang die weg niet is ingericht. Er zit wel een nuance in.

De **voorzitter**: Maar dit is uw reactie daarop. Ik heb niet echt een vraag aan mevrouw Hofman-de Raad gehoord. Ik wil zo langzamerhand voorstellen dat u uw termijn afmaakt. Wat mij betreft, u heeft via uw vragen ook al heel veel aangegeven, volgens mij moet u ook nog een amendement indienen. Dus ik geef u graag het woord om uw termijn af te ronden.

Mevrouw **Hofman**: Ik zal mijn termijn afronden met een korte reactie nog dat er nu heel erg wordt gesproken dat het onveilig wordt of onoverzichtelijk als de Schouwweg er opeens anders gaat uitzien als de Storm. Maar op de Storm Noord is een vrijliggend fietspad en dat gaat opeens over dat mensen op de rijbaan moeten. Dat zou in principe net zo onoverzichtelijk zijn. Dus, hoe je het ook wendt of keert, we creëren met deze herinrichting onoverzichtelijke situaties en als je dan een overzichtelijk iets kunt behouden, namelijk een vrijliggend fietspad, vinden wij, maar ik begrijp zo langzamerhand dat wij daar als enige in staan, het een belangrijk iets. Dat is de reden waarom wij dit amendement hebben ingediend. Daarnaast wil ik, maar die discussie is ondertussen al een beetje gevoerd, de discussie over de inrichting van de Storm, wat ik al aangaf, daar had ik graag met u van gedachten willen wisselen, of dit nu de ideale inrichting is gezien het feit dat je niet kunt handhaven zoals het nu is. Maar hoe het dan precies het beste zal zijn, dat is ook wat lastig, gezien de situatie nu. Misschien is dit laatste wat ik zeg niet helemaal duidelijk. Maar waar het om gaat, is dat we graag het amendement willen indienen. We hopen op steun. We hopen in ieder geval daardoor de Schouw veiliger te krijgen. Dat was het.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Daarmee maakt uw amendement onderdeel uit van de beraadslaging. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Rogge-Schneider.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. Het voorstel dat voorligt gaat om onderhoud aan de Storm van 's-Gravesandeweg Zuid en de Schouwweg Noord. Daar moeten de riolering, kabels en leidingen worden vervangen. En omdat de weg toch opengaat voor de onderhoudswerkzaamheden, is ook besloten om deze daarna opnieuw te inrichten en wel volgens de principes van Duurzaam Veilig. Dat heet werk met werk maken. Dat is wel zo efficiënt. Het lijkt dus klip-en-klaar maar dat blijkt hier ook wel vanavond, toch is het een lastige afweging. Want inrichting volgens Duurzaam Veilig betekent dat fietspaden zullen worden verwijderd. Ja, gevoelsmatig kan het zijn dat je fietsverkeer wilt scheiden van auto's. Toch is die nieuwe weginrichting en de naam zegt het al, veilig. Het principe Duurzaam Veilig gaat ervan uit dat langzaam en gemotoriseerd verkeer, dus voetgangers, fietsers en auto's, op 30km-wegen veilig kunnen mengen. Er is ook heel veel onderzoek naar gedaan. Duurzaam Veilig maatregelen die bijvoorbeeld tussen 1998 en 2007 zijn genomen hebben er voor gezorgd dat het aantal verkeersdoden met ruim 30% is gedaald ten opzichte van het aantal te verwachten verkeersdoden. Let ook op: de meeste fietsongevallen, bijna 60%, zijn enkelzijdig. Voorzitter, verkeersveiligheid staat voorop in Wassenaar. Dat is een duidelijk kader dat we aan het college meegeven. Wat voor de fietsveiligheid van belang is, is een herkenbare, duidelijke, eenduidige weginrichting. Zodat alle verkeersdeelnemers die op een bepaalde weg terecht komen meteen weten wat voor een weg dit is en welke regels daarbij horen. En als deze wegen, waar we het vanavond over hebben, er straks net zo uitzien als alle andere 30km-wegen, dan scheidt dat duidelijkheid. Dat draagt bij aan de verkeersveiligheid.

De **voorzitter**: Er viel een stilte en daar is de heer Hendrickx met een interruptie.

De heer **Hendrickx**: Ja dank u wel. Ik wilde de volgende zin nog afwachten, maar die krijgen we straks te horen, met plezier. Dit verhaal horende en deze argumenten horende ben ik benieuwd of bij uw toegenomen inzicht, of voortschrijdend inzicht, ertoe heeft geleid dat u de Dr. Mansveltkade wilt blijven houden zoals die nu is, daar fietspaden wilt hebben, of ook Duurzaam Veilig wilt inrichten, zoals de Schouwweg?

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge-Schneider.

Mevrouw **Rogge**: Dat klopt. Op de Dr. Mansveltkade hebben wij inderdaad in een motie gevraagd om de weg veilig in te richten. Daarbij hebben we niet gezegd hoe dat moet. We hebben gezegd: het is aan het college om daarvoor met een plan te komen, om die weg veilig in te richten, om ook die veiligheid voor fietsers te vergroten. En om daarin verschillende opties af te wegen. Dat kan bijvoorbeeld een inrichting van een fietsstraat zijn. Dat soort dingen. Maar in principe willen we die weg veilig volgens de principes Duurzaam Veilig. Het college kan daarvoor met een plan komen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. Ik heb die band van toentertijd nog even afgehoord. U was daar toch echt wel wat dubbelzinniger over een fietspad enzovoort. In die discussie liet u dat vallen. Als u nu moest kiezen in het kader van wat u zojuist betoogt, hoe gaat de Dr. Mansveltkade er dan uitzien?

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge-Schneider.

Mevrouw **Rogge**: Dan wil ik dat alle kinderen die in Wassenaar naar alle sportverenigingen fietsen daar veilig over kunnen fietsen. Ik weet niet of het aan mij als raadslid is, ik heb daar wel voorkeuren in. Ik denk dat er gewoon door het college overkoepelend naar moet worden gekeken. Het moet in ieder geval een duidelijke, veilige inrichting zijn.

De **voorzitter**: Interrupties doen we in tweeën.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik vraag naar aanleiding van het antwoord van mevrouw Rogge dan toch de gelegenheid om in het verlengde van mijn vorige vraag nog een vraag te stellen als u het goed vindt.

De **voorzitter**: Nou ja, we doen interrupties in tweeën. Ik kijk even naar de kring en ik zie niet meteen... Uw laatste vraag.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel. U bent de initiator met een motie geweest voor de Dr. Mansveltkade. Daar heeft u een positie ingenomen, daar bent u duidelijk in geweest. Of je het ermee eens bent of niet. Maar u bent daar duidelijk in geweest. En bent u politiek goed geweest. Het moment dat u zegt ja, ik wil dat daar Duurzaam Veilig iets wordt ingericht, we mogen gissen naar wat het dan is, maar tegelijkertijd bent u heel duidelijk over de Schouwweg. Dan vraag ik me af waar het gat zit tussen hoe u denkt over de Schouwweg en hoe u denkt over de Dr. Mansveltkade. Ik zou het fijn vinden, voor de discussie en voor de toekomst, als u daar een wat scherper antwoord in geeft. Dank u wel.

De **voorzitter**: Aan u.

Mevrouw **Rogge**: Dank u wel. Er komt een voorstel voor de Storm en Schouwweg volgens het inrichtingsprincipe Duurzaam Veilig. Ik ga ervan uit dat zo een voorstel ook komt, ook de Dr. Mansveltkade gaat open voor werkzaamheden door Dunea, dat als daarna de Dr. Mansveltkade weer wordt heringericht, dat daar die principes van duurzaam en veiligheid ook vooropstaan. Ik ga verder met mijn betoog, voorzitter. Kortom, die verkeersveiligheid staat voorop. Dat is ook echt het kader dat we meegeven. Als de weg er dus straks duidelijk uit ziet, duidelijk ingericht, dan draagt dat bij aan de verkeersveiligheid. Een aantal mensen heeft vanavond al de fietsroutes beschreven. Ik heb ook weer opnieuw de Schouwweg en Storm gefietst. Ik vind de indeling ervan rommelig. Van enkel naar dubbel fietspad, naar wel op de weg. Ik moest op een aantal plekken ook weer oversteken. Dus nogmaals, die duidelijkheid, we denken dat het bijdraagt aan verkeersveiligheid. Als je de wegen toch opnieuw gaat leggen, omdat ze open zijn geweest voor onderhoudswerkzaamheden, dan is het logisch dat dit volgens de laatste veilige standaarden gebeurt. We denken dat het onderhoud aan de Storm en Schouwweg heel erg nodig is. Het is efficiënt om werk met werk te maken. De herinrichting vindt dus plaats volgens die principes Duurzaam Veilig. De feiten laten ook zien dat een weginrichting volgens Duurzaam Veilig bijdraagt aan

verkeersveiligheid. Tot slot voorzitter, we hebben het vanavond ook gehoord, er heeft een zorgvuldig participatieproces plaatsgevonden met betrokkenheden. Waaruit blijkt dat ook zij zich kunnen vinden in de plannen die vanavond voorliggen. Dus vanuit de Wassenaaarse VVD is er ook steun voor dit voorstel vanavond. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Om maar direct te beginnen: D66 stemt in met het raadsvoorstel, we steunen ook het amendement van DLW. Het is namelijk een zorgvuldig proces geweest. Het is goed dat de wegen nu veilig ingericht worden. Ook op een eenduidige of consistente wijze. Dus daar hebben we op gelet bij de beoordeling van het voorstel. Er is ook heel veel aandacht voor het voorstel geweest. Er is veel contact tussen ons geweest, tussen individuele raadsleden. Ik denk dat het goed is. We staan aan de invoering van 30 km/u in Wassenaar. Dat is even een beetje wennen. Hoe gaan we dat nu allemaal samen doen. Daarom zit er ook af en toe wat twijfel bij mensen of dingen die opgehelderd moeten worden. Door dat gesprek met elkaar te voeren denk ik dat we bij de verdere invoering van 30 km/u een heel stuk sneller dat met elkaar kunnen doen. Dat is de ambitie, daar wil volgens mij ook deze coalitie gewoon mee verder. Over de exacte invoering en de timing gaan we bij de wegcategoryeringsplannen met elkaar verder praten. Ik denk dat we hier alvast een hele goede basis leggen vanavond. En in de commissievergadering en alles dat er tussen aan contact met elkaar is gewisseld. Het is goed dat we dat nu doen, het is goed dat we met deze wegen beginnen. Zeker met wegen die eigenlijk al gewoon 30 km/u zijn. En die we nu ook als zodanig gaan inrichten. Het is even wennen, ik denk dat u dat en ook het publiek hier de zaal kunt terug horen aan de manier waarop het debat wordt gevoerd. Maar wel open.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Mijnheer Hendrickx, heeft u nog een interruptie of staat u al klaar voor uw termijn.

De heer **Hendrickx**: Nee. Net zei de heer Krabbendam, als ik me goed herinner, zet overal in het dorp een bord met 30 km/u en je hebt 30 km/u. Is dat het beeld dat hij heeft hoe je 30 km/u invoert, of heb ik het toch verkeerd begrepen, zoals u het zei in een oneliner.

De **voorzitter**: De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Nee, zo zei ik het niet. Als u het zo heeft begrepen, dan zal ik dat proberen te corrigeren. Ik zei dat we voortvarend verdergaan met 30 km/u invoeren. Maar dat doen we inderdaad niet door 30km-borden te plaatsen bij de ingang van het dorp en dan zeggen dat we klaar zijn. Dat doen we juist heel zorgvuldig en volgens mij gaan we daar binnenkort met de wegcategoryeringsplannen verder met elkaar over praten. Dan wil ik heel graag daar verder met u het gesprek over voeren, hoe we dat op de beste manier kunnen doen. Ik ben ook heel benieuwd hoe uw fractie daar dan straks in staat.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, dank u wel. Ik ben blij dat ik de heer Krabbendam nu wel goed begrijp, dank u wel.

De **voorzitter**: Helder, dan gaat u nu uw bijdrage ophalen, zoals u aankondigde, dan geef ik u graag het woord.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel. Ik moet diep teruggaan in de tijd naar de volgende herinnering. Ik was achttien en kreeg autorijles van een verstandig man. Hij vertelde dat fietsers de gevaarlijkste weggebruikers zijn en daarom op gescheiden fietspaden moeten rijden en dat een automobilist een nog grotere verantwoordelijkheid heeft voor de veiligheid voor de fietser dan de fietser zelf. Hij zei ook: bij twijfel niet inhalen. Dat laatste heeft een paar keer mijn leven gered kan ik u verzekeren. Bij twijfel niet inhalen. Je wilt het wel, inhalen, maar je twijfelt, dus niet doen. Maar allereerst wil ik erkennen dat de aanwonenden van de Schouw Noord en de Storm Zuid te lang hebben moeten wachten. In 2016 lag er een plan, een verkeersvisie. En nu zeven jaar later is er nog niets. Het is frustrerend en ontmoedigend om dit zo te zien gebeuren. Namens Hart voor Wassenaar spreek ik uit dat wij hun onbegrip begrijpen en erkennen. Voorzitter, veiligheid staat bij ons op nummer 1, met kop en schouders. Daarom is Hart voor Wassenaar voorstander van 30 km/u, zoals we dat in het coalitieakkoord hebben afgesproken met die partijen die toen deel uitmaakten van die coalitie. Dorps breed, zoals dat toen is afgesproken, met de uitzonderingen Witteburgerweg, Groot Haesebroekseweg en Papegaaienlaan. Maar voor de rest: 30 km/u. Een duidelijk beeld. Ik ben er ook van overtuigd en ik kijk dan een beetje naar Bob, mijn kinderen drinken geen alcohol wanneer ze in de

auto stappen. Dat zou voor mij vroeger een onmogelijke opgave zijn geweest, maar zij doen het wel. Ze stappen in die auto en als ze in die auto moeten stappen, drinken ze niet. Dat is een gedragsverandering. Dat is een gedragsverandering die je ook in Wassenaar nodig hebt om automobilisten veiliger te laten rijden op de wegen in Wassenaar. Die gedragsverandering moet je doen en dat kun je niet hapsnap, links, rechtsboven of onder en wat andere dingen bedenken. Daar moet je consistent in zijn en daar moet je absoluut duidelijk in zijn, want anders lukt dat niet. Naast meer veiligheid draagt 30 km/u ook bij aan lawaaireductie, fijnstofreductie, uitstootreductie en creëert het een rustiger dorpsbeeld. We willen overigens opmerken dat in het kader van die veiligheid de achterstalligheid van regulier onderhoud op zich al gevaar zettend is. Dat geldt zo ongeveer voor heel Wassenaar. Ik heb de afgelopen week met iemand echt nog eens een keer een rondje gefietst, er zitten gewoon verschrikkelijk veel gevaarlijke situaties op fietspaden, op voetpaden enzovoort. Dat vinden we een belangrijke constatering maar daar doe je op dit moment een, twee, drie niets aan. Schouw Noord en Storm Zuid zijn inmiddels al 30km-gebieden. Dat is voor ons een onbetwiste zaak. Dat deze gebieden als zodanig ingericht moeten worden, staat voor ons als een paal boven water. Dat werk met werk tot efficiency leidt ondersteunen we van ganser harte. Dat we de renovatie van deze wegen snel ter hand moeten nemen vinden we een vereiste. De discussie gaat er dus over of je de fietspaden opheft of niet. Het gaat over het profiel, over de breedte van de weg. Het is zondermeer zo dat fietsverkeer zich enorm heeft ontwikkeld. Snelheidsverschillen, brede bakfietsen, aantallen en dat de normen van de fietspaden zijn veranderd. Maar de norm bepaalt niet wat we hier in Wassenaar doen. Aan de hand van een norm denk je na en aan de hand van de breedte van de weg maak je een profiel. Binnen wat mogelijk is en vooral wat wenselijk is. Hoe je het ook wendt of keert, gescheiden fietspaden zijn het veiligst. SWOV heeft het recent nog eens luid uitgeroepen. Omdat de interactie tussen auto en fietser vele malen ernstige consequenties heeft dan fietsongevallen waar geen auto bij is betrokken. Liever een fietsongeluk op een geitenpad, zonder een auto in de buurt, dan een fietsongeval waar wel een auto bij betrokken is. Onder de fietsers zijn twee categorieën die extra bescherming nodig hebben. Kinderen en ouderen. Beiden zijn kwetsbaar en verdienen bescherming. Toch worden die met de hele grote gemêleerde groep van fietspadgebruikers collectief naar de weg gedirigeerd waar ook auto's hun weg proberen te vinden. Daarnaast wonen er in ons dorp 5000 internationals. Toch bijna 20% van de bevolking. Ieder jaar ververst deze groep zichzelf met 1500 inwoners en nagenoeg niemand van deze nieuwe groep Wassenaarders komt uit een land met een fietscultuur, zoals in Nederland. Desalniettemin nemen we een stuk bescherming van ze weg. Het zijn met name de schoolgaande kinderen die minder worden beschermd en in groten getale gebruikmaken van de fiets. Is dit verantwoordelijkheid nemen ten behoeve van onze internationals? Voor wat betreft participatie zijn wij ervan overtuigd dat de aanwonenden betrokken zijn bij alle ontwikkelingen. Het is overigens een proces met een zeer interessante historie. Maar de aanwonenden zijn niet de enige betrokkenen c.q. de enige belanghebbenden. Zij vormen maar een fractie van alle fietsers die over de Storm en de Schouw fietsen. Al die andere fietsers zijn niet gehoord. Het brengt een enorme stroom van appjes, brieven, e-mails en andere communicatiemiddelen op gang en ze zijn nagenoeg allemaal negatief over het plan. We hebben een poll gehouden onder de leden van de buurtvereniging Backershagen, 138 leden. Een kwart internationals. Dus 103 Nederlands sprekenden die de Nederlandse poll konden beantwoorden. 53 reacties. Meer dan 50%. Van de 53 reacties waren er 52 tegen het weghalen van het fietspad. En welgeteld één voor. Ze zijn de gebruikers, ze zijn de omwonenden. Inmiddels is het voorstel zeer omstreden. Voor- en tegenstanders hebben zich aan de scherpe kanten van de scheidslijn opgesteld. En Hart voor Wassenaar heeft als stelregel: bij twijfel niet inhalen. Zeker als dit de veiligheid van eenieder, maar vooral kinderen in het verkeer betreft. Nog een zaak. We hebben in de afgelopen jaren wat meegemaakt. Commotie voor de ondertunneling van de N44 tot Royal Park Lane van een verkeersvisie uit 2016 die zich vertaalt in een Realisatieplan 2023, dat bestaat uit denkrichtingen en kansen. Het gaat nergens over. En ondertussen neemt het sluipverkeer jaarlijks toe. Zoeken Wassenaarders binnendoor de snelste weg naar een van de vier uitgangen in Wassenaar? Neemt de bebouwing binnen Wassenaar toe? En daarmee ook het aantal autobewegingen. Wordt het Rozenplein niet opgelost en sluit de N44 Wassenaar af. Het toenemende achterstallige onderhoud doet de veiligheid geen goed. Het jammere is dat de eenduidige uitgangspunten van het vorige coalitieakkoord worden weggeschoven. Ik ben dat helemaal eens met mijn oud-collega Aart van Sloten. De wegategorisering krijgt nieuwe parameters en losse projecten worden ontwikkeld zonder dat er een duidelijke veiligheidsvisie ligt of er samenhang tussen is. Wij betreuren dit. Het moge duidelijk zijn wat wij stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Van Eps-Habibe.

Mevrouw **Van Eps**: Dank u voorzitter. Dank ook aan alle sprekers, maar ook alle inwoners die ons hebben benaderd en ook hun zorg hebben geuit. Wij horen jullie en het eerste wat in mij opkomt is: iedereen heeft gelijk. Vrijliggende fietspaden zijn het allerveiligst. Daar zijn we het

allemaal met elkaar eens. Of het een grootouder is die opkomt voor haar fietsende kleinkinderen, of een inwoner dat via het fietspad elke dag naar werk fietst. Of de inwoners die direct aan de Schouwweg Noord of Storm Zuid wonen en al jaren wachten op het broodnodige onderhoud of de daadwerkelijke inrichting van een erftoegangsweg 30 km/u. Ook heel fijn om de Fietsersbond te horen over het belang van 30 km/u. Daar staan wij uiteraard pontificaal achter. Ik hoor de vorige wethouder nog zeggen: we gaan dat gewoon doen. Maar nu staan we toch weer hier. Ik heb tijdens de commissievergadering ook echt aangegeven dat er toch wel enigszins sprake is van een bestuurlijk dieptepunt. En om wel twee redenen: de raad is niet goed geïnformeerd. In september 2022 kregen de inwoners een presentatie over dit herinrichtingsplan en net zoals hoe daar werd gereageerd in sociale media en onderling hebben wij ook heel veel contact gehad hierover, met te-rechte emotie, zo was dat ook die avond. Na de presentatie waren de meeste bewoners het er over eens dat dit toch een goed plan was en stond iedereen achter dit herinrichtingsplan. Hoe komt het dat wij als raad deze presentatie niet hebben gekregen, of de informatie hierover? Ook de VVD kwam met een sympathiek voorstel naar hun voortschrijdend inzicht. Kunnen we niet beter voor-gelicht worden? Ik stelde meteen voor een presentatie door Marco te Brömmelstroet. Hij kan mooie voorbeelden geven en nieuwe inzichten hoe je de openbare ruimte opnieuw kunt herwaarderen. Dus hierbij ook een oproep aan het college voor de toekomst. Laten we voortaan de BOB-procedure volgen. De BOB staat voor: beeldvorming, oordeelvorming, besluitvorming. Nu liep alles door elkaar heen. Laten we eerst het grote plan presenteren, informeren zodat we met elkaar een oordeel kunnen vormen en dan pas een zo breed mogelijk gedragen raadsbesluit nemen. Nu zijn we op straatniveau bezig terwijl dit herinrichtingsplan een onderdeel is van een groter plan. Het grote plan waarin op korte termijn daadwerkelijk alle wegen naar 30 km/u zouden gaan. Wij vragen de wethouder wat wordt nu het grote plan? Het conceptwegcategoriseringsplan, dat hebben we zojuist vernomen van inspreker Van Sloten was in februari al gereed. Wanneer wordt het gepresenteerd aan de raad? Of wordt het herschreven? Als het wordt herschreven, met welke randvoorwaarden dan? Want voor ons is uiteindelijk het allerbelangrijkste: wordt het dorp nu 30 km/u of niet? En wanneer? Een tweede reden waarom ik dit ook een bestuurlijk dieptepunt vind, gaat over de betrouwbaarheid. Het vertrouwen van inwoners. Hoe gaan we met inwoners om. We hebben insprekers gehoord, achttien jaar. Zeven jaar zijn ze bezig geweest. Ik ben zelf ook sinds 2018 intensief in contact met inwoners hierover geweest. Er is een breedgedragen participatietraject geweest. Na jaren van participatie zeggen we dan doodleuk tegen deze inwoners: sorry we gaan het toch anders doen. Ik kan het zelf niet meer uitleggen aan de inwoners. Ik hoop dat we van de wethouder dusdanig te horen krijgen wat de visie is vanuit het college. Want zoals we nu ook hebben begrepen: dit herinrichtingsplan was een onderdeel van een groter plan. De vraag aan de wethouder: wat wordt het grote plan?

De voorzitter: Er is een interruptie van mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw Hofman: Ja, dank u wel voorzitter. Ik merk bij u min of meer dezelfde worsteling zoals die bij ons er is. Er moet wat gebeuren, maar we weten eigenlijk niet wat, omdat het grote plan er niet is. Bent u het niet met mij eens dat als je, zoals voorgaande spreker van Hart voor Wassenaar de heer Hendrickx aangaf, bij twijfel niet inhalen. Wat is daarop uw reactie?

Mevrouw Van Eps: Dank u voorzitter. Een leuke vraag. Ja, het blijft natuurlijk een duivels dilemma want aan de ene kant is een vrijliggend fietspad zeker het allerveiligste. Tegelijkertijd weten we ook dat de huidige vrijliggende fietspaden niet veilig zijn omdat ze onderhoud nodig hebben. Daar moet toch wel wat gebeuren. Daarnaast denk ik dat het op een gegeven moment ook belangrijk is, los van dat we wel een voorstander zijn dat er een groter plan moet zijn. Invoer van 30 km/u voor heel Wassenaar, zou dit herinrichtingsplan ons ook met zijn allen kunnen helpen. Wat ik ook vaak merk, is dat we moeite hebben met verbeeldingskracht. Want in het plan zoals het er nu ligt, wordt de straat dusdanig heringericht, met meer groen, 30 km/u. Op dit moment kun je als voetganger nauwelijks over de straat lopen. Ik loop er geregeld en ik moet gewoon vaak op de straat lopen. Gaan we nu de fietsers wel beschermen, maar what about de voetgangers en de mindervaliden? Hoe dan ook, er moet wat gebeuren. Natuurlijk hebben wij liever dat heel Wassenaar 30 km/u wordt en dat is ook eigenlijk de vraag die ik ook heb gesteld aan de wethouder, tegelijkertijd moet er wat gebeuren. Als het zo gebeurt dan zou het ons ook kunnen helpen om te zien wat een herwaardering en herinrichting van een straat kan doen.

De voorzitter: Mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw Hofman: Dank u wel voorzitter. U zegt heel terecht dat de situatie ook veilig moet zijn voor voetgangers. Dan spreekt u met name denk ik over de Storm. Wat is dan uw idee over de Schouwweg? In feite zegt u: we moeten proberen, we moeten kijken of het zo werkt. Waarom moet dan de Schouwweg daarin meegenomen worden?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Eps-Habibe.

Mevrouw **Van Eps**: Dank u voorzitter. U bedoelt net omgekeerd? Want anders volg ik het niet.

Mevrouw **Hofman**: Sorry, dan zal ik..

De **voorzitter**: Verheldering, mevrouw Hofman.

Mevrouw **Hofman**: Ja. Je zou kunnen zeggen er moet wat gebeuren in de Storm. Dat is duidelijk. Want het is daar onveilig. Dan kun je ervoor kiezen dat het op de manier wordt ingericht zoals de erftoegangsweg doorgaans wordt ingericht. Waarom moet daar de Schouwweg ook direct in meegenomen worden terwijl daar bij wijze van spreken volstaan kan worden met puur alleen de rioleering en dergelijke? En als het in de Storm blijkt goed te gaan kun je alsnog de Schouwweg meenemen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Eps-Habibe.

Mevrouw **Van Eps**: Dank u voorzitter. Dan is mijn vraag aan u: heeft u wel eens gelopen op de Schouwweg?

De **voorzitter**: Dit was uw vraag en het antwoord zal ongetwijfeld ja zijn. Want dat heeft u al in een eerder betoog aangegeven. Heeft u nog een nadere toelichting op de vraag?

Mevrouw **Van Eps**: Ik wil aangeven dat juist op de Schouwweg je als voetganger of mindervalide niet echt heel handig kunt lopen op de weg. Daar moet wat gebeuren. Ook het fietspad daar is gebrekkig en moet worden onderhouden. Dus er moet sowieso wat gebeuren. De ruimte is daar te smal om daar daadwerkelijk het vrijliggende fietspad aan te houden.

De **voorzitter**: Oké, dank u wel voor uw bijdrage. Dan geef ik het woord aan de heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja dank u wel voorzitter. Het voorstel van het college roept begrijpelijk vraagtekens op in onze samenleving. Ook bij onze fractie was dit een eerdere reflex. Want wat kan er nu veiliger zijn dan een vrijliggend fietspad? Maar als je verder in de materie duikt, blijkt het toch genuanceerder te kunnen liggen. Als je de omgeving integraal beschouwt, kom je soms letterlijk tot een andere weg. Soorten vervoersmiddelen en snelheden veranderen. Maar ook de inzichten van hoe een weg voor de kwetsbare verkeersdeelnemers zo veilig mogelijk kan worden ingericht. Volledige veiligheid bestaat niet. Het fietspad aan de Schouwweg is smal en bochtig. Aan de ene kant is dat positief en haalt dat de snelheid uit het verkeer. Aan de andere kant kan dat ook weer gevaarlijke situaties opleveren. In beginsel geldt voor fietsers op fietspaden geen snelheidslimiet. De soorten vervoersmiddelen en snelheden van elektrische fietsen, fatbikes, speedpedelecs, bakfietsen, dat neemt alleen maar toe. Dat gecombineerd met andere soort van vervoer, zoals de opkomende step, skaters die elkaar passeren, brengen ook op een fietspad gevaarlijke situaties met zich mee. Het is dus van groot belang om de snelheid uit de weg te halen. Daar is iedereen het in ieder geval mee eens. In specifieke gevallen kan het daarom verstandig zijn om het fietspad weg te halen en de straat met het oog op de verblijfsfunctie, zoals bedoeld bij ETW-30 in te richten. Met een brede strook in het midden voor het autoverkeer en aan de zijkanen voor fietsers en de vervoersmiddelen die ik zojuist noemde. Uit informatie van de CROW blijkt dat bij 30km-ETW-wegen de verblijfsfunctie centraal staat en verkeersdeelnemers met elkaar mengen. In dat kader bezien is er geen reden om aan te nemen dat het weghalen van het fietspad aan de Schouwweg en Storm de situatie minder veilig maakt. Wel lijkt het geraden en dat willen we graag de wethouder meegeven, om te bekijken of ook het gemotoriseerd verkeer, de caravans en de vrachtwagens, gewoerd kunnen worden van deze wegen. Het is een belangrijke reden dat wij het voorstel van dit college en de wethouder van Verkeer steunen. Daarnaast is er diverse malen met de buurt gesproken en is het initiatief vanuit de gemeente genomen om de weg nu te inrichten zoals voorgesteld. Dat schept verwachtingen. De verbreding van het trottoir en het realiseren van de parkeerplaatsen aan de westkant van de Schouwweg vergroten de verkeersveiligheid. Daar worden nu auto's deels op het trottoir geparkeerd. Het is een smal trottoir en daardoor moeten mensen over de weg lopen en dat brengt onveilige situaties met zich mee. In het coalitieakkoord staat dat fietspaden gehandhaafd blijven. Maar in deze specifieke situaties, zoals op de Storm Zuid en op de Schouwweg Noord, zijn wij van mening dat het college het voorstel recht doet aan de situatie ter plaatse en we steunen het voorstel dat nu voorligt. Ook steunen wij het amendement van DLW.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan is tenslotte het woord aan mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Voorzitter, mijn eerste woordvoering hier in de raad mag ik gelijk voeren over een onderwerp waar veel emotie aan kleeft. Namelijk verkeer. Al gebiedt het mij te zeggen dat het me verbaast dat over dit specifieke voorstel zo veel commotie in de raad is. Ik heb verschillende partijprogramma's en de afgelopen coalitieakkoorden erop nagekeken en nagenoeg iedereen is het wat betreft verkeersveiligheid met elkaar eens. Het overgrote deel van de Wassenaarse wegen moet zo worden ingericht dat de rijsnelheid niet hoger is dan 30 km/u. Nu ligt hier een voorstel voor de Storm Zuid en de Schouwweg Noord. Wegen die dringend aan onderhoud toe zijn. Het lijkt mij praktisch om bij deze wegen twee vliegen in één klap te slaan. Het onderhoud en het realiseren van een 30km-u weg. Ten eerste beperkt dit de overlast. Alles wordt in één keer gedaan en ten tweede scheelt het ook gewoon heel veel geld. We voorkomen dubbele kosten en ik hoef hier niemand uit te leggen dat het tegenwoordig zo is, dat hoe langer je wacht, hoe duurder iets wordt. Toch is er sprake van veel commotie over dit voorstel. Vooral omdat fietsers op de weg moeten gaan fietsen. De gevolgen zouden desastreus zijn en er zou ongeluk na ongeluk gebeuren wordt beweerd. Ik kan me voorstellen dat deze gevoelens naar boven komen. Maar, deze gevoelens zijn vooral gebaseerd op de huidige situatie waarbij auto's voorbij razen met snelheden van 50 km/u en soms zelfs harder dan dat. In de nieuwe situatie verandert de snelheid naar maximaal 30 km/u. Ook leert de ervaring ons dat gevoel en emotie niet altijd de beste raadgevers zijn voor het nemen van belangrijke besluiten. Een besluit moet wat mij betreft ook vooral op grond van feiten en wetenschappelijke kennis worden genomen. Het SWOV, het Nationaal Wetenschappelijk Instituut voor Verkeersveiligheidsonderzoek, dus waar de echte expertise over verkeersveiligheid zit, geeft het volgende aan. Ik citeer: "Als rijsnelheden van gemotoriseerde voertuigen bij een aanrijding hoger zijn dan 30 km/u is de kans groot dat voetgangers en fietsers ernstig of dodelijk letsel oplopen. De inrichting van verblijfsgebieden en woonerven moeten er daarom voor zorgen dat de rijsnelheid niet hoger is dan 30 km/u. Als de rijsnelheid hoger ligt, moet langzaam verkeer met voet- en fietspaden fysiek gescheiden zijn van zwaar gemotoriseerd verkeer. Alleen als de snelheid hoger ligt dan 30 km/u is er noodzaak voor vrijliggende fietspaden. Als de snelheid naar maximaal 30 km/u gaat, is het voor fietsers dus veilig om op de weg te fietsen, concluderen de experts." Ik ga er ook vanuit dat de wethouder de weg zo zal inrichten dat auto's gedwongen worden om niet harder dan 30 km/u te rijden. Ook als we naar de rest van Wassenaar kijken zien we dat bij bijna alle 30km-wegen fietsers op de weg rijden in plaats van op vrijliggende fietspaden. Want dit is niet de eerste weg waar 30 km/u wordt gerealiseerd. Zelfs op wegen waar ook de bus rijdt. Zijn dit nu de wegen die berucht zijn vanwege de vele verkeersongelukken? Nee, dat zijn deze niet. Daarnaast is er in dit specifieke geval nu ook niet per se sprake van veilige situaties. Auto's die op het fietspad geparkeerd staan, kinderen die vaak oversteken over het fietspad om zo naar de auto te gaan, ouderen die daar nu wandelen en die daar gewoon niet goed kunnen lopen. Daarnaast zijn deze fietspaden ook niet breed genoeg, volgens de geldende normen. We hebben het hier over een weg waar veel kinderen van de Montessorischool oversteken, ouderen die er wandelen en kinderen die op weg zijn naar sportaccommodaties. Auto's die voorbij razen met 50 km/u of harder zijn dan ook funest voor de verkeersveiligheid van deze kinderen en de ouderen. Juist op deze weg is 30 km/u gewenst. We kunnen het ons niet permitteren om dit op basis van onderbuikgevoelens nu niet te gaan realiseren. Laten we vooral ons verstand, wetenschappelijk onderzoek door experts en de feitelijke ervaring die we hebben, gebruiken om een besluit te nemen. Het lijkt het CDA dan wenselijk om zo snel mogelijk hier met het onderhoud te beginnen en tegelijkertijd de weg in te richten naar 30 km/u. Wij zullen het voorstel dan ook gaan steunen.

De **voorzitter**: Ik dank u wel en hiermee zijn we gekomen aan... Applaus. Ja, dank u wel een zeer terecht applaus voor uw glasheldere maidenspeech.

Mag ik de wethouder vragen. Het is me opgevallen, dat is ook heel goed, de raad vooral ook met elkaar in gesprek was. Een enkele vraag is gesteld. Ik wil ook wel meteen meegeven dat de klok inmiddels op bijna 21.15 uur staat. We hebben nog drie onderwerpen, drie moties en heel veel actualiteitsvragen te stellen. Om 22.30 uur ga ik u wel de vraag stellen of u doorgaat. U weet ook als het antwoord daar nee op is dat we donderdagavond doorgaan. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Dank u wel voor alle insprekers. Ik proefde veel emotie en ook urgentie dat er nu echt iets gedaan gaat worden aan de wegen. Ik heb ook iets nieuws geleerd. Ik dacht dat de Schouwweg pas een ETW-weg was geworden in 2016, blijkbaar al in 2005. We zijn echt bezig aan achterstallig onderhoud om dit weer op orde te brengen. We gaan de wegen inrichten naar ETW-30 richtlijnen. Dat doen we samen met verkeersspecialisten. Verblijven staat centraal. We gaan het inrichten vanuit de fietser en de voetganger. De auto is te gast. Er is zeer breed geparticipeerd. Primair met de directomwonenden, belanghebbenden en de Montessorischool. Wat heel mooi is, dat bij de Montessorischool vandaan kwam, ze wilden heel graag een parkeerplaats bij het zwembad. Kinderen niet afzetten voor de school, niet over

de Schouwweg of over de Storm, maar bij het zwembad of bij de Portlaan. Fantastisch. Ik heb ook gesproken met het bestuur van de Backershagen, van de Jagerslaan. Ja, ze hadden hun twijfels en vinden het in principe niet leuk dat er begonnen wordt bij de Storm en bij de Schouw, maar hun beurt komt hierna. We gaan de straten beide uniform inrichten. Want het gaat om beleving. Beleving is ontzettend belangrijk. Het weghalen van de fietspaden betekent ook dat er ruimte komt. Ruimte voor brede voetpaden, voor goede parkeerplaatsen en er komt ook ruimte voor groen. Als je kijkt bij de Storm, daar staan bomen. En als je echt beter kijkt dan staan er bomen die bijna allemaal dood zijn. Dus daar wordt ook iets aan gedaan. Ook belangrijk bij de Storm, we gaan het grootverkeer weren. Dus kortom, we gaan de wegen veilig en duurzaam inrichten.

De **voorzitter**: Interruptie van de heer Hendrickx. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. Dank ook aan de wethouder voor wat hij zegt. Ik moet heel eerlijk zeggen: het meeste is al bekend. Ik heb nog geen verrassing gehoord, maar ik heb een paar vragen. Op de eerste plaats: we hebben een beetje tot mijn verrassing niets gehoord over € 200.000,00 extra. Maar dat zal ongetwijfeld in tweede termijn nog een keer aan de orde komen. Maar u maakt ook een punt van het feit dat er veel achterstallig onderhoud is op deze straten en dat dit daarom ook aan de orde is om er iets aan te doen. Om heel eerlijk te zijn, ik ben door een groot deel van Wassenaar gefietst, maar de Storm en de Schouw wijken niet zo veel af van de rest van Wassenaar. Gaan we nu allerlei programma's krijgen omdat er overal achterstallig onderhoud is? Of zegt u: dit is de uitzondering en de rest volgt in de komende tien jaar. Tien jaar zal optimistisch zijn als we dat vergelijken met die 2005 die is genoemd. Dat is mijn eerste vraag. De tweede vraag: de deuren zijn hier dun en er zijn nogal wat kieren en spleten en het komt op een gegeven moment ter orde dat het categoriseringsplan, zoals het gemaakt gaat worden, er toch anders uitziet dan het categoriseringsplan dat er was. En dat er zelfs sprake is van een maximering van de wegen die met fietspadbehoud in stand gehouden kunnen blijven en dan al dan niet 30 km/u of 50 km/u zijn. Als u zegt: dat is helemaal niet zo, we gaan op zoek naar het maximale aantal 30km-wegen en maximaal mengen van verkeer, dan neem ik dat direct van u aan. Maar als dat niet zo is en ik heb toch sterke aanwijzingen dat het niet zo is, waarom doet u dit plan dan wel, volledig in strijd met datgene dat u in de toekomst van plan bent? Dank u wel.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Ik dacht dat ik twee vragen hoorde. Ik bedoelde specifiek met achterstallig onderhoud meer dan we de ETW-weg in 2005 voor de Schouw in 2016 voor de Storm al lang hadden moeten inrichten als een ETW-30 en dat het nu eindelijk tijd is dat we dat nu eindelijk gaan doen. Dat bedoelde ik met achterstallig onderhoud in die zin. Voor wat betreft het wegcategoryeringsplan, daar zijn meerdere vragen over gesteld, daar zal ik inderdaad bij de verschillende sprekers ook op antwoorden. Dat gaan we bespreken in september a.s.

De **voorzitter**: Nog wel even. Mijn opmerking over de tijd was net niet helemaal voor niets. We hebben eerder ook afgesproken dat interrupties kort zijn. ik zou echt willen... u heeft mij ingehuurd om hier de tijd te bewaken. Ik wil echt wel aangeven de vraag kort te stellen aan de wethouder en de wethouder kan dan kort antwoorden. Anders komen we er echt vanavond niet uit. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: voorzitter, u weet ik doe altijd mijn best. Maar ik ben nu die vraag kwijt. Dat overkomt me wel eens meer, nee ik heb hem weer terug hoor. Als je een paar lachers om je heen krijgt, komen alle goede ideeën weer terug. Ik wil er toch duidelijk over zijn. U zegt achterstallig onderhoud. Achterstallig onderhoud hebben we overal in Wassenaar liggen. Dat is een. Twee, zoals u het definieert is het de achterstallige uitvoering van de planning. Dat beschouw ik wat anders dan achterstallig onderhoud. Het moment dat u zegt: ja, het is inderdaad achterstallige planning, of achterstallige uitvoering van de planning die we hebben gemaakt, dan zou ik zo langzamerhand wel het hele palet willen zien aan achterstallige plannen die nog niet zijn uitgevoerd. Misschien dat we daar met een motie over komen. Dank u wel.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Ik hoor niet helemaal een vraag. Maar het is inderdaad achterstallige planning. Wat wel het plan is, mijnheer Hendrickx, als het categoriseringsplan er komt, daar komt ook een planning bij. Dank u.

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Dank u wel voorzitter. Ik had een vraag dat al een tijd geleden gezegd werd. Heel kort: u geeft aan dat de wegen nu zodanig worden ingericht dat er een veilig trottoir komt, dat er voldoende ruimte is voor groen en dat er dus voldoende parkeergelegenheid is. Ik hoor u daarbij dus niet iets zeggen over de veiligheid van fietsers. Het lijkt wel of de parkeergelegenheid voor auto's misschien belangrijker is dan de veiligheid van fietsers. Wat als tweede vraag bij me opkwam: u bent wethouder van deze coalitie. Uw coalitiepartijen geven allemaal aan dat ze in principe zijn voor 30 km/u. Dat Wassenaar 30 km/u gaat worden, dat daarbij niet vrijliggende fietspaden nodig zijn, maar in het coalitieakkoord staat toch duidelijk dat het de bedoeling is dat de vrijliggende fietspaden behouden blijven. Dat vind ik een contradictie. Wat kunt u daar over aangeven?

De **voorzitter**: Twee concrete vragen. Even voor de volledigheid, wethouders zijn er voor de gemeente Wassenaar, namens de hele gemeenteraad. Maar dat nog even terzijde. Wel voorgesteld door de coalitie, daar heeft u gelijk in. De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik heb wel degelijk de veiligheid van fietsers en voetgangers aangegeven. Ik heb gezegd de wegen worden ingericht in principe voor verblijven. Er wordt van de fietsers uitgegaan en de voetgangers. De auto's zijn te gast. Dat is gezegd. Ik heb gehoord over 30 km/u en de coalitie. We gaan het zien bij het categoriseringsplan. Daar komen ook de wegprofielen bij met betrekking tot de wegen en vrijliggende fietspaden. Die discussie wil ik graag met u voeren in september of oktober a.s. Dat zal best een flinke, pittige discussie worden.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Wethouder **Koetsier**: Ik ga nu verder met de verschillende vragen van de partijen. De heer Paulides heeft een voorgenomen amendement. Voor wat de betreft toezegging van de Jagerslaan, komt de Jagerslaan aan de beurt na de Storm en de Schouwweg? Mijn toezegging is dat dit gaat gebeuren. Dus na de Storm en de Schouw komt de Jagerslaan. In dat opzicht, we kunnen het amendement steunen, maar als dat nog nodig, als het niet meer ingediend hoeft te worden is het ook prima.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank wethouder. Dat het daarna komt, is al duidelijk. Maar we wilden eigenlijk over de tijdsplanning iets meer hebben qua toezegging. Dat het direct, als het werk op de Schouwweg gereed is, de Jagerslaan wordt aangepakt. Dat is eigenlijk de toezegging die ik zoek, zoals het ook in het amendement staat. Als u die toezegging doet dan trek ik het amendement in.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Direct na de Schouw en de Storm.

De heer **Paulides**: Prima, bij dezen trek ik het amendement in.

De **voorzitter**: Oké, dan is het amendement, ingediend door de heer Paulides, bij dezen ingetrokken en maakt geen onderdeel meer uit van de beraadslaging. Dan is er nu nog een interruptie van mevrouw Van Eps-Habibe.

Mevrouw **Van Eps**: Dank u voorzitter. U heeft nu net een toezegging gedaan voor een directe uitvoering aan de Jagerslaan, na het herinrichtingsplan van Storm Zuid en Schouwweg Noord. Maar in hoeverre is u bekend dat er ook andere werkzaamheden in het dorp zijn, die eigenlijk veel harder nodig zijn dan de Jagerslaan.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Ik denk dat de Jagerslaan, de Storm, Prinsenvweg, die zijn met elkaar verbonden. We kunnen niet op twee doorgaande wegen of semi-doorgaande wegen tegelijk werk doen. Dus dat wordt in serie gedaan. Wat betreft ander belangrijk werk, dat zal gewoon doorgaan.

De **voorzitter**: Oké. Nee, u mag niet reageren want het was een vraag en de wethouder is aan het woord. De wethouder. Toch, als we op elke vraag een reactie

Mevrouw **Hofman**: Een heel korte vraag, u heeft ...

Wethouder **Koetsier**: Zeker, maar toch even... Het is nu echt 21.30 uur. U heeft een uitgebreide commissiebehandeling gehad. U gaat nog heel veel over verkeer spreken. Echt, u krijgt het toch allemaal vanavond niet opgelost. Echt, daar wil ik u bij helpen om uit die droom te komen. De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Ik ga nog even verder naar Lokaal Wassenaar. Zij praten over het hele grote plan. Dat heb ik natuurlijk meer gehoord. Ja, er was de gedachte van 30 km/u en dat is het basisplan. Het categoriseringplan was nog niet gereed. Dus dat lag er nog niet. De details van de straten en hoe ze ingericht zouden worden, dat was er nog niet. Dan ga ik verder naar de VVD. Dank u wel voor uw steun. Ik heb toch nog even de motie opgezocht over de Dr. Mansveltkaade. Die was natuurlijk voor mijn tijd. Ja, ik zal toezeggen dat tegen de tijd dat Dunea daar gaat werken er een plan ligt hoe dat ook veilig duurzaam ingericht gaat worden. D66, dank u voor de steun voor het plan. Mijnheer Hendrickx, ik heb een paar vragen gehoord en veel opmerkingen. Ik loop er even doorheen. De weg wordt natuurlijk ingericht met snelheidsbeperkende maatregelen. Ik kan alleen maar onderschrijven dat het gedrag, de mentaliteit en de instelling van de automobilist natuurlijk ook ontzettend belangrijk is. Fatsoen doe je en fatsoen heb je. U heeft ook gerefereerd dat er nog andere gevaarlijke plekken in het dorp zijn. Laat het ons even weten, dan kunnen we daar zeker wat aan gaan doen. Dat kunnen we doen na de raad, of u stuurt een e-mailtje.

De **voorzitter**: Dit roept toch nog een vraag op van de heer Hendrickx. Wethouder, het klinkt ook zo wel erg als een tweegesprek, dan voelen wij ons buitengesloten. Dus wilt u gewoon antwoord geven op de vragen? Mijnheer Hendrickx, een kort interruptie.

De heer **Hendrickx**: Het verzoek om gevaarlijke plekken aan te geven in het dorp, ik ga onbezoldigd ambtenaar spelen en iedere week een rondje draaien en dan bel ik u maandag wel op, dan kunt u er dinsdag over vergaderen. Ik vind dat een taak van de gemeente. Ik neem het redelijk licht op, maar laten we even serieus zijn. Ik bedoel, onderhoud aan de openbare ruimte is iets dat al jaren speelt en het op deze manier een beetje aan de kant te schuiven vind ik iets te gemakkelijk. Maar ik begrijp wel uw goede intenties. Dank u wel. Overigens, te hard rijden in het dorp kan ook met een Porsche.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Ja, dat kan. Ik wil toch nog even aangeven, u heeft het over directomwonenden. Dat klopt, die zijn er zeer bij betrokken. Aangegeven ook de school, met kleine kinderen. Bickershagen, Jagerslaan, allemaal gesproken. En de Fietsersbond was er ook bij betrokken. Het Rozenplein is ontzettend belangrijk. Ik wil toch nog even zeggen dat het Rozenplein sinds de invoering van de nieuwe stoplichten, de software die er in staat, beter gaat en daar hoop ik over twee weken ook mee terug te komen. Mevrouw Van Eps, mooie woorden, iedereen heeft gelijk. Dat voelde ik eigenlijk ook. Iedereen heeft zeker gelijk vanuit emotie en iedereen heeft toch ook weer zijn eigen waarheid en zijn eigen visie. Ik weet niet waarom de presentatie niet is gedeeld die aan de bewoners is gegeven. Dit zal in de toekomst niet meer gebeuren. Ten aanzien van het categoriseringsplan, wat ik net ook al aangaf, dat was nog niet klaar. Daar wordt nu de laatste hand aan gelegd. Het was toen nog niet klaar, maar het grote plan komt natuurlijk voort uit het toenmalige coalitieakkoord. PvdA, u heeft gevraagd om het zwaar verkeer te gaan weren. Dat zullen we ook gaan doen. Vroeger zat je daar.

De **voorzitter**: A is het, vroeger zat u daar en er is een interruptie van mevrouw Van Eps-Habibe.

Mevrouw **Van Eps**: Dank u voorzitter. Ik wil niet verzanden in een welles-nietesverhaal. Maar als u zegt dat het wegcategoryeringsplan nog niet gereed is, er wordt aan gewerkt, dan zou ik toch wel heel graag willen weten met elke kaders ze nu worden geschreven of herschreven.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Het wordt niet herschreven, maar het is gebaseerd op het huidige coalitieakkoord.

De **voorzitter**: U mag een tweede vraag stellen hoor. Als het kort is.

Mevrouw **Van Eps**: Met welke randvoorwaarden, welke kaders wordt dit wegcategoryeringsplan geschreven.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Ik hoor heel goed wat u zegt, de kaders zijn gebaseerd op het huidige coalitieakkoord.

De **voorzitter**: U was bij de vragen van de heer Van Smirren.

Wethouder **Koetsier**: De heer Van Smirren vroeg om het zwaar verkeer te weren. Ja, dat gaan...

De **voorzitter**: Het is niet dat uw antwoord heel veel verklaringen heeft gegeven, in ieder geval niet voor de heer Hendrickx. Mijnheer Hendrickx, een korte interruptie.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dit college heeft zelfs transparantie in zijn logo staan. Met dit antwoord is dat niet aan de orde. Mevrouw Van Eps heeft een hele duidelijke vraag gesteld. We weten allemaal waar het om gaat. Het is luid genoeg, om dan te antwoorden de parameters zijn conform het coalitieakkoord, dat vind ik een te mager antwoord op een belangstellende vraag van iemand die met verkeer, evenals wij overigens, van doen heeft.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik ga de wethouder het woord geven. Dit was een opmerking, u kunt even kijken of u er nog iets aan toe te voegen heeft.

Wethouder **Koetsier**: Nee, ik blijf waar ik ben. Dat is wat ik doe.

De **voorzitter**: Helder, dan bent u blij uw reactie op de heer Van Smirren.

Wethouder **Koetsier**: De heer Van Smirren vroeg om de caravans en groot verkeer te weren. Dat gaan we ook doen bij de Schouw en de Storm. Richting CDA, we gaan natuurlijk niet de weg inrichten met alleen borden plaatsen. Een bord van 30 km/u is niet genoeg. Het wordt gewoon ingericht met alle snelheidsbeperkende maatregelen voor 30 km/u. Ik denk dat ik zo iedereen heb beantwoord.

De **voorzitter**: Ik hoor dat er nog een laatste finale interruptie is van mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Dank u wel voorzitter. Lokaal Wassenaar heeft een amendement ingediend. U heeft daar nog niet op gereageerd. Kan dat ook toegezegd worden?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Koetsier**: Mijn excuses. Het college ontraadt het amendement op basis van uniformiteit, uniforme inrichting van de wegen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is er klaarheid. Ik ga kijken naar een tweede termijn. Gezien de uitgebreidheid van de discussie kan ik me voorstellen dat er een beperkte tweede termijn zou kunnen zijn, of helemaal geen behoefte aan een tweede termijn zie ik aan de hoofden. Er ligt een amendement voor. Kunnen we over naar de stemmingen toe?

De heer **Hendrickx**: We willen graag vijf minuten schorsen om ons te beraden over de stemming.

De **voorzitter**: Uitstekend. Het is nu 21.35 uur. We schorsen tot 21.40 uur. De vergadering is bij dezen geschorst. En u mag mevrouw Everard nu rustig feliciteren.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, het is 21.40 uur. Ik heb gehoord uit de schorsing dat mevrouw Hofman-de Raad nog iets willen zeggen over de status van haar ingediende motie.

Mevrouw **Hofman-de Raat**: Dank u wel voorzitter. Het betreft een amendement. We hebben besloten om het amendement in te trekken, gezien de beraadslagingen komen wij tot de conclusie dat er het helaas geen meerderheid te verwachten is. We trekken het amendement in. Ik wil daarna nog wel een stemverklaring geven omtrent het raadsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan maakt het amendement geen onderdeel meer uit van de beraadslaging. Verder heb ik begrepen dat er geen behoefte is meer aan een tweede termijn. Er zijn geen amendementen meer. We kunnen over naar de stemming over het krediet voor Duurzaam

Veilig inrichten Storm Zuid en de Schouwweg Noord. Waarbij ik in ieder geval begrijp dat er bij u een behoefte is aan een stemverklaring. Ik inventariseer, dat is ook het geval bij mevrouw Van Eps-Habibe. Dan geef u nu eerst het woord aan mevrouw Hofman-de Raad. Aan u.

Mevrouw **Hofman**: Ja, dank u wel voorzitter. Misschien een kleine, korte samenvatting, wat ik heb gepoogd aan te geven tijdens de beraadslagingen is dat wij uitermate op de hoogte zijn en begrip hebben voor het feit dat er iets gebeurt aan de Schouwweg en de Storm. Alleen dat we echt van mening zijn dat de manier waarop dit nu wordt ingedeeld geen goed raadsbesluit is omdat het niet in het brede kader van de hele herinrichting van de Wassenaarse wegen is. Om deze reden kan ik in ieder geval daar niet voor stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Van Eps.

Mevrouw **Van Eps**: Dank u voorzitter. GroenLinks stemt ook tegen het raadsvoorstel want, zoals ik al eerder in mijn eerste termijn heb aangegeven, iedereen heeft gelijk. Maar wat wij belangrijk vinden, is dat het hele dorp 30 km/u wordt. Dat is het allerveiligste. Wij wijzen het college erop dat we niet goed geïnformeerd zijn. We hebben geen goede antwoorden gekregen van de wethouder. We hebben nadrukkelijk gevraagd wat is de visie, hoe komt het wegcategoryingsplan eruit te zien? Dat hebben wij helaas niet gekregen. We kunnen helaas niet voor stemmen. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik breng nu in stemming en graag concentratie daarvoor, het besluit investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 200.000,00 om de Storm van 's-Gravesandeweg Zuid en Schouwweg Noord duurzaam veilig in te richten. Wie is daar voor? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Wie is tegen? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar. Daarmee is het voorstel met 11 stemmen voor aangenomen.

8. Vaststellen (regionale) Huisvestingsverordening 2023

De **voorzitter**: Dan gaan we nu naar de vaststelling van de regionale Huisvestingsverordening 2023. Ik heb in ieder geval begrepen dat daar een tweetal amendementen is ingediend, maar dat namens de partij die hem heeft ingediend mevrouw Van Vliet het woord wil. Dat heb ik goed begrepen? Dat is het geval. Dan inventariseer ik en dan ga ik u als eerste het woord geven. Dan ga ik verder kijken of er nog meer behoefte is aan spreken. De heer Stekelenburg, dat zijn de enige twee sprekers? En mevrouw Everard. Dan zijn er drie sprekers. Ik geef het voor aan mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet**: Ja, dank u wel voorzitter. Hart voor Wassenaar zal stemmen voor de Huisvestingsverordening vanwege het feit dat we niet kunnen overzien wat het precies betekent om op 1 juli a.s. zonder te zitten. We zouden wel graag, dit jaar nog, verder spreken en debatteren over de definitieve Huisvestingsverordening. Maar dan moet deze er natuurlijk wel komen. Op pagina 3 lezen we wel dat we in december a.s. de definitieve Huisvestingsverordening zullen gaan ontvangen. Maar om dat nog eens extra te onderstrepen dienen wij een amendement in om te voorkomen dat dit uitgesteld zal worden.

We hebben nog een tweede amendement voor wat betreft dit voorstel.

De **voorzitter**: Hiermee maakt uw eerste amendement nu onderdeel uit van de beraadslaging. Dank u wel.

Mevrouw **Van Vliet**: We hebben nog een tweede amendement, naast dat we het definitieve voorstel graag dit jaar in de raad behandeld zien, zijn we ook van mening dat mensen die in Wassenaar wonen de eerste mogelijkheid zouden moeten hebben op de toewijzing van een vrijgekomen woning. Dat kent veel voordelen en onder andere in Kerkehout wordt dat al toegepast. Mijn collega van het CDA gaf dit in de afgelopen commissiebehandeling ook aan dat ze dat voor bijvoorbeeld Oostdorp wel zag zitten. Maar wij zouden niet zo een selectie willen zien, maar we zouden dat graag in heel Wassenaar terugzien. Daarom luidt het volgende amendement: dat de definitieve Huisvestingsverordening een mechanisme bevat dat het mogelijk maakt dat inwoners van Wassenaar die recht hebben op een sociale huurwoning bij het vrijkomen van een woning de eerste mogelijkheid hebben om die woning toegewezen te krijgen.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan is het amendement bij dezen ingediend en maakt ook onderdeel uit van de beraadslaging en is zo meteen leesbaar voor eenieder die het volgt. Er is een interruptie van mevrouw Everard, ik denk een vraag over het amendement.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter, dat klopt. Ik heb aangegeven dat wij ook graag lokaal maatwerk in Oostdorp willen toevoegen. Het is alleen zo, ik weet niet of mevrouw Van Vliet daarvan op de hoogte is, dat is dat het percentage woningen dat via lokaal maatwerk kan worden toegewezen landelijk is bepaald. We kunnen daar hier in de raad niet zo veel mee doen. Er staat gewoon in de Huisvestingswet dat we maximaal 25% van de woningen via lokaal maatwerk aan de gemeente toewijzen. Die andere 25% kan aan de regio worden toegewezen. Daarbuiten mag dat eigenlijk gewoon niet. Ik weet niet of u daarvan op de hoogte bent?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet**: Ja, daar ben ik van op de hoogte en gezien uw woorden in de afgelopen commissiebehandeling denk ik ook dat we wel op één lijn zitten wat dat betreft. We vragen ook niet nu om het hele antwoord uit te kristalliseren. Maar we dienen dit amendement in zodat het college met een voorstel kan komen om dit te zijner tijd mogelijk te maken. Hoe die precieze invulling is wachten we graag af.

Mevrouw **Everard**: Toch nog even een vervolgvraag. In het amendement staat alle Wassenaarse huizen, dat is 100%. Hoe ziet u dat voor zich als dat dan gewoon volgens de wet eigenlijk niet kan. Ik begrijp niet helemaal wat dan wordt ingediend.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet**: Nou, in ons amendement staat nergens iets van 100%, alleen een voorrangsgeregeling voor Wassenaarders.

De **voorzitter**: Oké. We laten het amendement nog even. Dank u wel voor uw bijdrage. Dan geef ik het woord aan de heer Stekelenburg.

De heer **Stekelenburg**: Ja voorzitter, dank voor het woord. Ik zal eigenlijk maar gelijk met de deur in huis vallen aangaande het onderwerp. Ook gezien de tijd, we zijn al ver in de avond en we hebben veel tijd besteed aan andere onderwerpen. Ik ga het proberen kort te houden. Voor ons als Wassenaarse VVD zou dit wat ons betreft ook een hamerstuk kunnen zijn. We hadden in de commissie al wel het beeld dat dit eigenlijk gaat om een vrij technische, beleidsarme verlenging van de verordening. En dat er sowieso een nieuwe verordening komt voor volgend jaar, als de nationale Huisvestingswet is aangenomen in de Tweede Kamer en Eerste Kamer. Maar toch een woord van dank aan de partij Hart voor Wassenaar en mevrouw Van Vliet voor de amendementen. Daar heeft ook weer tijd in gezeten en dat heeft ons ook weer aan het denken gezet en om na te denken hoe het nu precies zit. Toch even dingen goed uitgezocht, onder andere het ministerie van Binnenlandse Zaken vandaag zelfs nog op ambtelijk niveau. We hebben er echt wel even over geschakeld. Dank daarvoor. Wat de Wassenaarse VVD betreft, is wat ons betreft het voorlopige standpunt dat we beide amendementen niet gaan steunen. We hebben er eigenlijk vier argumenten voor. Ten eerste dat we het zien als een technische, beleidsarme verlenging, zodat we op 1 juli a.s. in ieder geval een verordening hebben. Want als we die niet hebben dan hebben verhuurders vrij spel en kunnen ze woningen toewijzen aan wie ze willen. Dat zullen we hier in de raad allemaal niet willen.

Ten tweede heeft ook het woord 'voorlopig' in het amendement juridisch geen betekenis want een verordening is er of hij is er niet. Je kunt niet voorlopig een verordening vaststellen. Hoewel ik wel begrijp wat de achtergrond daarvan is. Daar heb ik begrip voor maar juridisch is dat lastig. Je hebt gewoon een verordening nodig.

Ten derde, we zitten met die landelijke wetgeving. 19 juni a.s. gaat de Tweede Kamer daarover spreken. Dan heb je het zomerreces. Dan heb je al snel de Eerste Kamer in het najaar. Die wet zal op zijn vroegst ergens in het najaar, richting november, december van kracht zijn. Als die al van kracht is. En dan zal de wet per 1 januari 2024 misschien in werking treden. Dat betekent ook dat de verordening vertaald moet worden naar een lokale verordening. Dat staat ook in het raadsvoorstel. Mevrouw Van Vliet memoreerde dat we dat hopelijk in december a.s. hopelijk kunnen doen. Wat een geruststellende gedachte is, mocht het op landelijk niveau, je weet nooit hoe de hazen lopen daar, we hebben hier ook een burgemeester in de zaal die ook ervaring heeft in de landelijke politiek, je weet nooit hoe de hazen lopen, hoelang daar processen duren. Dus het kan altijd langer duren dan voorzien. Dan hebben ...

De **voorzitter**: Er lopen in Wassenaar meer hazen, maar dat terzijde.

De heer **Stekelenburg**: Precies. Dan hebben we in ieder geval een verordening die ook gewoon doorloopt. Dus de huidige verordening die we nu met elkaar verlengen, die zal ook stilzwijgend

doorlopen. Stel dat de verordening een paar maanden langer van kracht moet blijven omdat de landelijke wetgeving nog niet gereed is, dan heb ik het over de nationale Huisvestingswet, dat is ook de wet waar het percentage van 25% naar 50% wordt opgekrikt. Dus gemeenten mogen 50% van hun sociale woningvoorraad ook aan eigen inwoners toewijzen. Dan heb je ook een instrumentarium om daar iets mee te doen. Dat is een geruststellende gedachte.

Tot slot de suggestie van het eerste recht. Mevrouw Everard heeft er al aan gerefereerd. Dat ligt gevoelig omdat je landelijke wetgeving hebt. Maar daar kunnen we beter te zijner tijd over spreken als het speelt. Anders zullen we daar nu, wellicht, een heel debat over krijgen. Het is misschien wel goed om te weten dat we momenteel op 55% zitten dat naar Wassenaarders gaat. Landelijk, in die wet, wordt het 50%. Dus je kunt je afvragen wat hier nog te halen valt. Dan hebben we het niet echt over heel veel winst. Verder willen we als VVD de appreciatie van de wethouder afwachten.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ik zou de wethouder adviseren, die is wat slecht bij stem, maar volgens mij... Nee, we hebben ook mevrouw Everard nog, mijnheer de wethouder.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter dank. Ik heb er net al aan gerefereerd, we hebben het hier over een verlenging van de Huisvestingsverordening. De bedoeling is dat we dan in december a.s. als de Huisvestingswet is veranderd, daarover te spreken. We zouden graag eigenlijk dat lokaal maatwerk ook willen hebben in Oostdorp, zoals dat ook in Kerkehout is. Maar ik heb van de wethouder begrepen dat dit nu niet meer kan omdat we dan tijdelijk geen Huisvestingsverordening hebben en dat lijkt me hoogst onwenselijk. Maar ik ben wel blij dat ook Hart voor Wassenaar aangeeft dat we lokaal maatwerk maximaal moeten benutten. Het is volgens mij nu zo in Wassenaar dat het al maximaal wordt benut. Dus dat die volledig 25% die mag nu door heel Wassenaar wordt toegepast. Een deel daarvan is dan in Kerkehout, dat Kerkehouters daar voorrang hebben. Maar het wordt al in heel Wassenaar toegepast. Straks, als die Huisvestingswet wordt gewijzigd, dan kan dat waarschijnlijk naar 50% en dan hoop ik dat Hart voor Wassenaar dan ook met ons meegaat dat we dan die volledige 50% moeten gaan benutten. Verder lijkt het me heel wenselijk dat we dan in december a.s. als die nieuwe Huisvestingswet er is in ieder geval het met elkaar erover te hebben, zodat we wel inhoudelijk de discussie hierover kunnen voeren. Mocht het niet zo gaan dat die Huisvestingswet wordt vastgelegd, dat we dan alsnog wel een inhoudelijke bespreking hebben over een nieuwe Huisvestingsverordening. Misschien dat de wethouder dit kan toezeggen. Dan is een amendement wat mij betreft niet nodig.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan is nu het woord aan de wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Dank u voor de waarschuwing rond mijn stem. Maar het is niet beter dan dit. Ik dank de leden voor hun bijdrage in deze eerste termijn. Ik wil die graag koppelen aan de ingediende amendementen omdat met name de kern ook uit de bijdragen, zoals gegeven door de VVD en het CDA, precies reflecteert wat de situatie is rond de beide amendementen. In het eerste amendement wordt voorgesteld tot een voorlopige Huisvestingsverordening. Dat is een juridisch stijfiguur dat niet bestaat. Dus de situatie die nu voorligt, is het aannemen van de Huisvestingsverordening 2023 of niet. Maar voorlopig, die smaakt bestaat niet. Dan de vraag over de definitieve ...

De **voorzitter**: Wethouder, er is een interruptie van mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet**: Dank u wel voorzitter en dank u wel ook wethouder. Indien we het woordje 'voorlopig' schrappen, wat zou dan uw appreciatie van dit amendement zijn?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Dank u wel voor deze aanvullende vraag. Ik ga direct door naar de tweede wijziging volgens het amendement, namelijk voegt toe een tweede beslispunt. Namelijk dat we voor 2024 beslissen over de definitieve Huisvestingsverordening 2023. Daar zit inderdaad de techniek ons in de weg. Zoals ook al de VVD memoreerde. Het traject rond de nieuwe Huisvestingswet gaat langzaam. Langzamer dan aanvankelijk gedacht. Dat betekent dat we onze verordening pas kunnen opstellen als die wet klaar is. De verwachting is dat dit diep in dit kalenderjaar zal zijn. Dus het traject dat ik ga lopen met de regio en met u, zal pas diep in het najaar beginnen. Dan zijn we gewoon niet voor 1 januari 2024 gereed. Daarmee komt dat amendement in een fase dat het wordt ontraden.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet**: Dan heb ik daar toch nog even een korte vraag over. In het raadsvoorstel lees ik dat we hem in december a.s. onder ogen krijgen.

Wethouder **Bloemendaal**: Ja, dat heb ik bij dezen gecorrigeerd. De werkelijkheid is nu dat de tijd voortschrijdt en de behandeling in de Kamer langer op zich laat wachten. Het proces loopt vertraging op en wij kunnen pas aan de verordening beginnen als de wet een wet is. Dat leidt ertoe dat het niet voor 1 januari 2024 gereed is. Dat is mijn appreciatie op dit moment.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet**: Maar als ik het goed begrijp gaan we dan vanavond over een raadsvoorstel stemmen waarvan we weten dat er inhoudelijk zaken instaan die al achterhaald zijn of niet kloppend zijn. Of krijgen we dan een aangepast raadsvoorstel waar we dan over gaan stemmen?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**. Nou, het klopt wel degelijk wat in het voorstel staat en dat zich manifesteert in het besluit. Het besluit vraagt u de daar aan gehangen artikelenserie aan te nemen, te bekrachtigen, zodat vanaf 1 juli a.s. wij niet in een wetteloze lokale situatie verkeren en er dus wetgeving is die loopt tot de nieuwe verordening er is. Mogelijkerwijs komen we ergens in november, december a.s. hierover aan de praat. Maar ik kan u de garantie niet geven. U krijgt hem wellicht onder ogen. U mag er ook wellicht, nadat ik in regionaal verband heb vergaderd, met mij naar kijken. Maar de garantie dat het voor 1 januari 2024 is, staat ook niet in het voorstel en die garantie kan ik ook niet geven. Daarmee is de appreciatie rond. Het eerste amendement ontraden. Ten aanzien van het tweede amendement, daar geldt hetzelfde. U doet inbreuk op het mechanisme dat nu geldt. Nu geldt 25%. Dat is regionaal geborgd. De wetgever gaat waarschijnlijk naar 50%. Dan kunt u zeggen: als u dat nu al weet dan kunnen we verder. Nee, het is in Nederland zo geregeld, we weten dat het in het voorontwerp staat, we weten dat het wellicht 50% wordt, maar die wet moet er eerst zijn. Dan is er weer een nieuwe systematiek van kracht mevrouw Van Vliet, die nu ook van kracht is, namelijk dat als we ons aan de wet houden we met die getallen rekenen. Als u bedoelt te zeggen wat uw fractievoorzitter ook zei tijdens de behandeling, u moet er gewoon niet aan meedoen, dan hebben we een andere stijfiguur, maar die staat het college niet voor. Derhalve ontraden wij ook het tweede amendement.

De **voorzitter**: Er is nog een interruptie van de heer Van Stekelenburg.

De heer **Stekelenburg**: Dank voorzitter. Een korte, verhelderende vraag aan de wethouder omwille van het percentage, waar we toch wat discussie over hebben. Wat ons betreft, is het goed om het bij de vaststelling van de nieuwe verordening te doen. Is de wethouder het met mij eens, als ik het zo stel, dat als ons percentage nu al op circa 55% is, de wetgever straks naar 50% gaat, waardoor we eigenlijk in Wassenaar meer ruimte krijgen om meer Wassenaarders voor te trekken, of hoe je het wilt noemen. Dat we eigenlijk niet hoger kunnen uitkomen dan de wetgever eigenlijk ons toestaat?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Die 50% betekent natuurlijk niet dat we die andere 5% dan eruit moeten zetten, maar u heeft de stukken goed gelezen en de tabellen goed geïnterpreteerd. We zitten ruim boven de 50% in Wassenaar, voor Wassenaarders. Dat beëindigt mijn termijn, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk of er nog een behoefte is aan een tweede termijn. Er zijn twee appreciaties gegeven op de amendementen. Kunnen we overgaan richting de stemming? Dat is het geval. Dan breng ik in stemming het eerste amendement over de Huisvestingsverordening, ingediend door de fractie van Hart voor Wassenaar.

Amendement 1 Huisvestingsverordening Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 6 juni 2023;
gehoord de beraadslagingen;

wijzig het besluit behorend bij het Vaststellen (regionale) Huisvestingsverordening 2023 als volgt:

1. verandert de zin van beslispunt 1 naar:

"1. vaststellen voorlopige Huisvestingsverordening 2023"

2. voegt een tweede beslispunt toe:
"de Raad zal voor 2024 beslissen over de definitieve Huisvestingsverordening Wassenaar 2023."

De **voorzitter**: Wie is voor dit amendement? Dat is de fractie van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Daarmee is het amendement verworpen.
Dan ga ik naar amendement 2, Huisvestingsverordening, wederom ingediend door de fractie van Hart voor Wassenaar.

Amendement 2 Huisvestingsverordening Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 6 juni 2023;
gehoord de beraadslagingen;

wijzigt het besluit behorend bij het Vaststellen (regionale) Huisvestingsverordening 2023 als volgt:

1. voegt toe beslispunt 3:
"3. De definitieve Huisvestingsverordening bevat een mechanisme dat het mogelijk maakt dat inwoners van Wassenaar, die recht hebben op een sociale woning, bij het vrijkomen van een woning de eerste mogelijkheid hebben om die woning toegewezen te krijgen."

De **voorzitter**: Wie is voor dit amendement? Dat is de fractie van Hart voor Wassenaar en de fractie van Lokaal Wassenaar! Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, GroenLinks, VVD en D66. Daarmee is het amendement verworpen.
Dan kom ik bij het voorstel 'Vaststellen (regionale) Huisvestingsverordening met het besluit de Huisvestingsverordening Wassenaar 2023 vast te stellen artikelen 1.1 tot en met 8.4 en bijlagen. Wie is voor het voorstel? Ik kijk naar alle handen en ik zie inmiddels een unanieme gemeenteraad. Daarmee is het besluit genomen.

9. Zienswijze op conceptbegrotingswijziging 2023 en conceptbegroting 2024 van Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden.

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 9, Zienswijze op conceptbegrotingswijziging 2023 en conceptbegroting 2024 van Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden. Er is een tweetal amendementen aangekondigd. De eerste door mevrouw Van Deursen-van Gool en de tweede door mevrouw Hibbert. Mijn voorstel zou zijn om die twee in ieder geval als eerste het woord te geven. Wie wenst nog meer het woord? Dat is de heer Paulides. Dan krijgt u als derde het woord. Het woord is aan mevrouw Van Deursen.

Mevrouw **Van Deursen**: Dank u wel voorzitter. Deze zienswijzebrief gaat over de jaarstukken van Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden. We constateren dat de jaarstukken, de begroting en de begrotingswijziging er evenwicht en goed uitzien. Dat is in het verleden wel eens anders geweest. We constateren dan ook dat de werkzaamheden van het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden, die het werk voor ons doet, op een goed niveau zijn, met name voor onze kinderen die de hulp nodig hebben, want daar gaat het uiteindelijk om. Wat we wel constateren is dat de kosten die worden gemaakt om de jeugdhulp in te kopen toch elk jaar weer steeds hoger worden. We willen met dit amendement vragen of er toch een inspanning gedaan kan worden om die kosten in de hand te houden. We hebben afgelopen vrijdag hier een hele mooie presentatie gehad over met name de hervormingsagenda die er inmiddels ligt en nog wel moet worden goedgekeurd. Maar ook daaruit blijkt, er zit een passage in waarin men aandacht ervoor vraagt juist voor de kosten voor het organiseren van die hulp, dat het zoveel mogelijk omlaag kan. We hebben van de heer Grob van het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden gehoord dat er mogelijk nog ruimte is. Vandaar ons amendement waarmee wij erop willen wijzen dat de werkzaamheden zoals het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden die uitvoert constructief bijdragen aan efficiënte processen in effectiviteit van de Jeugdhulp. We willen wel benadrukken dat u ook in 2024 en verder er zorg voor draagt dat de gemaakte kosten zoveel als mogelijk ten goede komen aan de uitvoering van de Jeugdhulp en niet aan de aan bedrijfsvoering gerelateerde taken. Mede ondertekend door CDA, PvdA, D66 en DLW. Bij dezen wil ik het amendement indienen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan maakt het amendement onderdeel uit van de beraadslaging. Dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: GroenLinks dient graag samen met PvdA, VVD, CDA en DLW een amendement in op de zienswijzebrief. Dat gaat onder het kopje 2024 conceptbegroting op pagina 3, net boven de samenvatting, om de invoering van het volgende: wij willen u vragen om aandacht te hebben voor duurzaamheid, ten aanzien van huisvesting, de bedrijfsvoering en mobiliteit van medewerkers zowel van uw eigen organisatie als van de gecontracteerde jeugdhulpaanbieders. Wij verzoeken u hierover een visie op te stellen en hieruit doelstellingen te formuleren in lijn met het duurzaamheidsbeleid van de negen gemeenten in de regio Haaglanden. We dienen dit amendement gezamenlijk in omdat het servicebureau een spil kan zijn en het goede voorbeeld kan geven. Dit kan zonder de administratieve lasten te verhogen. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan maakt hiermee het amendement onderdeel uit van de beraadslaging. Natuurlijk, dat heet een interruptie. Mevrouw Hibbert u heeft nog een vraag van de heer Gankema.

De heer **Gankema**: Dank u voorzitter. In de laatste zin zei mevrouw Hibbert dat het kan gebeuren zonder dat de administratieve lasten voor die organisatie zullen worden verhoogd, maar het gaat hier wel om een organisatie van betrekkelijk kleine omvang. Als je nu dit gaat opleggen aan zo een organisatie, die moet daar toch tijd en moeite in steken. Die tijd en moeite kunnen ze ook in hun primaire taak steken. Wat is uw reactie daarop?

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. Het klopt, het is een kleine organisatie. Het is wel een professioneel servicebureau dat voor negen gemeenten werkt, dat van alle gemeenten het relevante beleid kent. Het relevante jeugdzorgbeleid, want ook het duurzaamheidsbeleid van die negen gemeenten zien wij als relevant. Zoals we ook zeggen met vastgoed, eigen vastgoed ook als gemeente, eigen huis op orde. Dit kan gewoon worden meegenomen. Een extra vraag is een extra afweging. Kost het in seconden, in minuten extra tijd? Ja. Kost het meer budget, meer fte, meer materieel budget, meer anders budget? Nee. Dat is onze mening. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, dan toch nog even. Je moet blijkbaar je vastgoed op orde hebben. Wanneer het servicebureau dingen inkoop moeten ze dat ook op een duurzaam verantwoorde manier doen. Daar moet beleid voor worden ontwikkeld. Ze moeten dit implementeren. Het is ook niet niks wat we ze vragen. Nogmaals, dat is tijd, geld en energie die wegvloeit van hun primaire taak.

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. Het spijt me zeer mijnheer Gankema, maar daar heb ik geen ander woord op dan dat het jammer is dat uw politieke mening nog steeds is dat duurzaamheid extra tijd en geld kost. Daar denken wij gewoon anders over. Het is gewoon onderdeel van een integraal afwegingsproces. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Interrupties doen we in tweeën. Heeft u nog een heel prangende reactie?

De heer **Gankema**: Ik wil alleen even reageren op ons standpunt qua duurzaamheid. Dat was niet wat ik ter sprake wilde brengen. Ik wilde zeggen dat als je een relatief kleine organisatie belast met iets dergelijks, dat er wel een keuze is dat het wegvloeit. Dat is het enige wat ik nog even ter nuancering wilde zeggen.

De **voorzitter**: Dank u wel. We gaan naar de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Ik ga het kort houden. We zijn al zover van de onderwerpen afgedwaald. Het blijft kort. Het besluit en de amendementen die steunen wij. We willen ervoor pleiten dat het maken van visies en rapporten niet ten koste mag gaan van de dienstverlening en de toch al lange wachtlijsten. Dat is precies ook wat de heer Gankema zegt. Maar aan de andere kant hebben ze met de ESG te maken. Googelt u maar. Ik zeg het heel eerlijk, ik moest ook googelen, Environmental, Social and Governance. Als ze daaraan voldoen kunnen ze ook de visie maken en rapporteren zonder dat het erg veel geld kost. Kleine organisatie, nou dat ben ik niet echt met u eens, want het is namens alle gemeenten, dus we gaan in ieder geval voor de amendementen en voor het besluit stemmen. Dank u.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan gaan we naar het college toe. De wethouder, twee amendementen voor uw advies.

Wethouder **Bloemendaal**: Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Er was even spanning. Iedereen zat te kijken: gaat u die pen opeten, maar dat was toch niet het geval. Aan u het woord.

Wethouder **Bloemendaal**: Met twee handen en meerdere artikelen moet het soms zo. Ik dank de leden voor hun ingediende amendementen en dank de heer Paulides voor zijn bijdrage en uiteraard nog de heer Gankema voor zijn interrupties. Deze teksten kunnen zo in de brief worden opgenomen. Ten eerste de inspanningskosten is een oproep die altijd hout snijdt. Ik geef in overweging dat als u het bedrag ziet dat het servicebureau zelf verbruikt, het een fractie is van waar het over gaat. Maar dat is geen enkel excuus. Dank ook voor de uitnodiging die ik van u mocht ontvangen om er vrijdag bij te zijn. De heer Grob heeft het allemaal prima uitgelegd en ik denk dat we heel blij mogen zijn met zo een directeur van zo een bureau. Ik weet bijna zeker dat als we dit van hem vragen dat hij dat gewoon gaat doen. Dat zal ook voor duurzaamheid gelden. Het is een verzoek in de brief dus voor hetzelfde geld krijgen we van hem iets terug. We hebben hem dat vrijdag niet voorgezegd, dus ja, er moet ook enige spanning in zo een zienswijze blijven. Maar voor beide amendementen oordeel raad voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan gaan we wat mij betreft over naar de stemmingen. We hebben een tweetal amendementen liggen. Het eerste amendement gaat dus over de inspanningskosten en dit amendement hoort bij de zienswijzebrief Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden. Even voor de helderheid, als het amendement wordt aangenomen wordt hierbij de zienswijze daarop aangepast. Dat heeft natuurlijk straks invloed op het besluit dat wordt genomen en welke brief er verstuurd wordt naar het Servicebureau jeugdhulp Haaglanden.

Amendement Zienswijzebrief Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden Ingediend door VVD, CDA, PvdA, D66, DLW

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 6 juni 2023;
gehoord de beraadslagingen;

wijzig het besluit behorend bij het raadsvoorstel Zienswijze op conceptbegrotingswijziging 2023 en conceptbegroting 2024 van Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden als volgt:

aan het beslispunt wordt toegevoegd:

"..., met dien verstande dat in de brief op bladzijde 3, boven 'samenvatting' een extra alinea wordt toegevoegd die luidt:

"Inspanningskosten

de wijze waarop u uw werkzaamheden als Servicebureau uitvoert, draagt constructief bij aan de efficiënte processen in en effectiviteit van de jeugdhulp. Wel willen wij benadrukken dat u ook in 2024 en verder er zorg voor draagt dat de gemaakte kosten zoveel als mogelijk ten goede komen aan de uitvoering van de jeugdhulp en niet aan bedrijfsvoering gerelateerde taken."

De **voorzitter**: Wie is voor het amendement? Dat is een unanieme gemeenteraad en daarmee is het amendement aangenomen.

Amendement Duurzaamheid in zienswijze begroting Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden

Ingediend door GroenLinks, PvdA, VVD, CDA

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 6 juni;
gehoord de beraadslagingen;

voegt een alinea toe in de Zienswijze op conceptbegrotingswijziging 2023 en conceptbegroting 2024 van Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden;

voegt deze alinea toe in de zienswijzebrief Servicebureau onder '2024 Conceptbegroting' op pagina 3 boven 'samenvatting':

"Duurzaamheid

Wij willen u vragen om aandacht te hebben voor duurzaamheid, ten aanzien van huisvesting, de bedrijfsvoering en mobiliteit van medewerkers zowel van uw eigen organisatie als van de gecontracteerde jeugdhulpaanbieders. Wij verzoeken u hierover een visie op te stellen en hieruit doelstellingen te formuleren in lijn met het duurzaamheidsbeleid van de negen gemeenten in regio Haaglanden.””

De **voorzitter**: Het amendement waar het gaat over de duurzaamheid. Wie is voor het amendement? Ook dat is een unanieme gemeenteraad en daarmee is het amendement ook aangenomen. Dan gaan we naar het besluit, waar het besluit en de zienswijzebrief dus inmiddels wordt aangepast door twee elementen die u in het amendement heeft aangenomen. Gaat u nu ook akkoord met de rest van de zienswijze en de conceptbegroting? Wie is er voor? Dat is het geval, ook daar gaat u allemaal mee akkoord. Hiermee is het aangenomen.

10. Aanwijzen gemeentehuizen (huwelijk en geregistreerd partnerschap) Wassenaar

De **voorzitter**: Dan gaan we naar het punt aanwijzen gemeentehuizen, huwelijk en geregistreerd partnerschap in Wassenaar. Ik inventariseer even wie het woord erover wil voeren en geef daarna het voorzitterschap over aan de heer Paulides, want ik ben zelf portefeuillehouder. Dat is in ieder geval de heer Gankema en dat is de heer Pesman. Ik geef het voorzitterschap over aan de heer Paulides en ik ga daar ergens naar toe.

De **plv. voorzitter**: Ja, dank u wel. De burgemeester heeft al de volgorde benoemd. De heer Gankema wil ik als eerste vragen voor de eerste termijn.

De heer **Gankema**: Ja, dank u wel voorzitter. Aan het begin van de vergadering vroeg iemand mij: je gaat het toch niet te lang houden? Er was ook iemand die zei: moet het echt, wat is precies je punt? Ik vind dit wel een principiële zaak die ik graag ook in deze setting hier vanavond wil adresseren. Het gaat over de bevoegdheden, de specifiek toegekende bevoegdheid aan de overheid, de staat, om mensen in de echt te verbinden. Nou, daar mogen we best ook even in deze zaal bij stilstaan. Dat is toch ook een van de kerntaken die wij verrichten. Ik vind het belangrijk om het ook in dit gezelschap, niet alleen in de commissie, te hebben besproken. Ik doe dit ook een beetje vanuit historisch perspectief. In 2006 is er ook lang over deze kwestie gesproken. Destijds is er besloten, specifiek een uitzondering gemaakt voor trouwen in religieuze huizen. Ik constateer dat het op dit moment eigenlijk geen debat meer is. Nu vind ik het belangrijk om dat toch te adresseren. Misschien over tien jaar denken we er weer heel anders over en lezen mensen dit nog eens terug, dan wel studenten, dan wel mensen die er in geïnteresseerd zijn. Dan vind ik het belangrijk dat het hier vanavond ook nog even kort in de raad is besproken. De moderne tijd wil ook dat er een inwoner is die mij zojuist nog even een sms'je stuurde dat ik toch graag wil voorlezen. De vraag is "bij agendapunt 10: vervangt dit voorstel het eerdere plan om godshuizen aan te wijzen als trouwlocaties? Is dat van de baan?" Dat is de vraag. Die zou ik willen meegeven. In de commissievergadering hebben wij het gehad over het imago van Wassenaar dat geschaad zou kunnen worden en wat als haakjes gebruikt zou kunnen worden om een negatief besluit af te geven. Ook de representativiteit van een locatie. Ik wil u zeggen, ik heb de afgelopen weken veelvuldig met mensen over dit onderwerp gesproken. Het is me ook duidelijk, ik kan me in het haakje vinden. Al wil ik wel de opmerking plaatsen dat haakjes natuurlijk alleen mogen worden gebruikt voor de doeleinden waarvoor de bevoegdheden aan de wetgever zijn gegeven of aan ons hier. We mogen straks natuurlijk de haakjes niet gaan misbruiken om eventuele dingen te gaan afwijzen. Nu heb ik wel vertrouwen in dit college, maar dat geldt ook voor de komende colleges. We gaan het straks ook nog hebben over de bevoegdheid om het gemeentehuis aan te wijzen. Het ziet er naar uit dat wij vanavond besluiten om die bevoegdheid geheel neer te leggen bij het college en niet langer bij de raad te hebben. Dus dat is ook iets dat we moeten beseffen. Dan tot slot, nog één ding waar ik het nog even over wil hebben. Toch gewoon voor de zekerheid. We nemen even een locatie, een kerk, een moskee, in ieder geval een religieus huis. Ik schets een scenario. Daar trouwen twee mensen, een man en een vrouw. Er wordt toestemming voor gevraagd om daar het huwelijk te laten voltrekken, het burgerlijk huwelijk wel te verstaan. En na een maand zijn er twee mensen van hetzelfde geslacht die ook graag in die locatie willen trouwen. Maar de rabbi, de imam, de pastoor, wie dan ook die zegt 'nee, dat voldoet niet aan mijn geloofsovertuiging'. Dus die geeft geen toestemming. De mensen schrijven een boze brief in de krant, trouwen vervolgens ergens anders en leven nog lang en gelukkig. Weer een maand later wil er weer een aanstaand echtpaar, man en vrouw, trouwen en er wordt weer een aanvraag ingediend bij de gemeente. Mijn vraag is dan: wat zal de gemeente op dat moment besluiten? Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Gankema. Dan komen we aan de heer Pesman. Mijnheer Pesman, aan u het woord.

De heer **Pesman**: Dank voorzitter, ik ga niet de heer woorden van de heer Gankema herhalen. Ik sluit me volledig aan bij zijn woorden en zijn twijfels. Voor mij in de commissie was het lastig en ik vond het ook jammer dat de andere partijen niet meededen met die discussie, dat wij als raad nu de bevoegdheid gaan weggeven. Er werd gesproken over: moeten we dan elke raadsvergadering de bevoegdheid, een huwelijk gaan bespreken? Toen werd er genoemd dat er in de afgelopen twintig jaar maar dertig verzoeken zijn geweest of zo. Ik vind het jammer dat we daar in de commissie niet over hebben kunnen praten. Ik heb er nog over nagedacht om een amendement in te dienen zodat wij de bevoegdheid zelf houden. Maar ik moest constateren door de commissieronde dat er helemaal geen behoefte aan was. Dat wil ik nog even zeggen. Verder sluit ik me aan bij de woorden van de heer Gankema. Ik kijk uit naar het antwoord van de burgemeester op de situatie van de heer Gankema.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Pesman. Hiermee komen we aan het eind van de eerste termijn. En dan de beantwoording van de burgemeester.

Portefeuillehouder **De Lange**: Dank u wel en dank voor de vraag van de heer Gankema en de heer Pesman. Goed om hier nog in finale fase klaarheid over te geven. Ik ben het met de heer Gankema zeer eens. Het is een belangrijke taak mensen in de echt te verbinden voor het burgerlijk huwelijk. Daar zit het ook in. U gebruikt ook zelf het woord, het gaat hier over het burgerlijk huwelijk. Dat is een prachtige kerntaak van de gemeente, om mensen in de echt te verbinden. Waarbij vooropstaat dat ik er heel trots op ben om in een land te kunnen leven waar iedereen met van wie die houdt gewoon kan trouwen. Het maakt niet uit of het een man of een vrouw is, een man/man vrouw/vrouw, het mag gelukkig allemaal in dit mooie land. Dat moeten we ook goed borgen. Dat is ook de reden waarom uw vraag was: hoe gaat u dan om met godshuizen die een trouwlocatie zijn. Zoals in dit voorstel staat is op het moment dat er een kerkgebouw is dat gebruikt wordt als een trouwlocatie, dat op dat moment een huis van de gemeente is en op dat moment dus ook geen godslocatie is. Dit heeft dus te maken met een kerk die zegt ik wil voor het burgerlijk huwelijk de ruimte verhuren voor dat doel, dat heeft ook te maken met de trend dat kerkgebouwen in Wassenaar überhaupt worden ingezet, ook voor andere activiteiten. Omdat de kerk natuurlijk de kosten wil betalen die er worden gemaakt. Maar op dat moment is het ook echt een huis van de gemeente. Dat betekent dus ook dat het niet een verkapt of anderszins godsdienstige dienst is, maar het is het afsluiten van het burgerlijk huwelijk. Daar zijn dus ook regels voor gesteld. Ik ben blij, want u geeft aan dat er in 2006 discussie over was en nu ligt er een heldere set regels om die scheidslijnen ook nadrukkelijk te maken. Maar op dat moment is het dus een huis van de gemeente en staat de religie daarbuiten. Dan kom ik ook naar uw casus toe. Stel je voor in de kerk is er een huwelijk tussen man en vrouw en daarna van hetzelfde geslacht. Dat maakt voor het huis van de gemeente niet uit. Als een locatie zou stellen dat dit wel uitmaakt, dan zullen wij als gemeente daar ook niet mee akkoord gaan. Het is een huis van de gemeente, daar kan iedereen trouwen met wie die wil. Dus die vereisten kunnen daar ook niet aan worden gesteld. In die casuïstiek is het ook niet een stoplichtbeleid. De helderheid is wie als locatie, als huis van de gemeente, wil dienen gaat niet over degenen die huwen met elkaar. Dat is echt toegestaan aan diegenen die zelf trouwen, of het nu een man en een man is, een vrouw en een vrouw of een man en een vrouw. Dus laat daar geen misverstand over bestaan. Voor de studenten die daar onderzoek naar gaan doen, dan hebben we dit nog maar eens in de handelingen van deze raad helder uitgesproken.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat de heer Gankema een interruptie heeft. Aan u het woord.

De heer **Gankema**: Ja, ik wil het graag dan even helemaal expliciet maken zodat er absoluut geen licht meer is. Op het moment dus dat er een religieus huis zegt: wij staan alleen huwelijken toe van verschillend geslacht, dan bij de volgende aanvraag, als dat dus gebleken is, krijgt dat religieuze huis geen vergunning of toestemming meer om daar een burgerlijk huwelijk te voltrekken, want het heeft discriminatoir gehandeld.

De **voorzitter**: Gaat uw gang.

Portefeuillehouder **De Lange**: Dat is absoluut het geval. De locatie heeft die vereisten ook niet te stellen. In Nederland gelden de regels van het burgerlijk huwelijk. Daar mag iedereen trouwen met wie die wil. Dat is het uitgangspunt. U heeft aangegeven: de representativiteit. Fijn en dank u voor de onderkenning. U vroeg nog wel helderheid over het haakje. Het klopt. Het haakje zal ook niet misbruikt worden om het op te rekken om in het ene geval, het komt ons nu niet goed uit of we vinden het vervelend, we doen het niet, dat wordt overigens zeer zorgvuldig afgewogen. Dat wordt gelukkig gedaan door uitstekende mensen van ons team van Burgerzaken, die daar ook met heel

veel toewijding naar kijken. Dat is de reden waarom het voorstel is voor de delegatie. De heer Pesman ging daar ook op in. Het lijkt ons gewoon heel praktisch. Ik vind het echt plezierig dat we met elkaar nu een aantal stappen doen, ik heb dat ook in de commissiebehandeling gezegd, ik denk dat de tweede behandeling ook een beter voorstel heeft opgeleverd, dus ook dank voor uw inbreng daarin, maar dat we nu de kaders goed hebben vastgesteld, en de komende jaren ook vaststellen. Dit geeft zekerheid naar eenieder die wil trouwen. En laten we maar hopen dat een heleboel mensen dat willen doen. Daarom dit voorstel. Het is nu goed vastgelegd en daarmee denk ik dat het verstandig is om dat ook gewoon te delegeren aan het college. Ik denk dat u niet elke keer, zoals de heer Pesman al terecht zei, tijdens een raadsvergadering daarover een besluit zou willen nemen. Dit geeft ook gewoon zekerheid naar alle mensen toe die in Wassenaar willen gaan trouwen. Voorzitter, volgens mij heb ik daarmee alle vragen beantwoord.

De **plv. voorzitter**: Dat dacht ik ook. Maar ik zie de heer Pesman opstaan.

De heer **Pesman**: Een kleine correctie. Ik heb niet gezegd dat ik niet wil dat we iedere raadsvergadering hier een besluit gaan nemen. Ik heb gezegd dat het wel reuze meevalt, dat we heus niet iedere raadsvergadering hier een huwelijk moeten gaan goedkeuren. Want het blijkt uit cijfers, ik weet niet precies wie dat heeft gezegd in de vorige commissievergadering, dat er de afgelopen twintig jaar maar iets van dertig aanvragen zijn gedaan of zo. De suggestie dat we iedere raadsvergadering een huwelijk zouden moeten goedkeuren als wij hier de bevoegdheid zouden hebben, is niet een goede suggestie. Dat is wat ik heb gezegd.

Portefeuillehouder **De Lange**: Helder, het zal niet elke raadsvergadering zijn, maar dit voorstel lijkt me een...

De **plv. voorzitter**: Burgemeester, ik heb u net ook even laten gaan, maar u spreekt ook via de voorzitter. Aan u het woord.

Portefeuillehouder **De Lange**: Mijnheer de voorzitter, dank u wel voor het woord. Het is soms even wennen. Dank u wel. Mijnheer Pesman, zeker, goed voor de correctie. Het zou hier zeker niet elke maand aan de orde zijn. Laten we een ding doen ook, trouwen is voor mensen soms al spannend genoeg, laten we maar gewoon heldere regels vaststellen.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel voor de beantwoording. Ik kijk de zaal nog even rond of er behoefte is aan een tweede termijn. Ik constateer dat dit niet het geval is. Dan geef ik het woord weer terug aan de burgemeester voor de stemming.

De **voorzitter**: Goed, voor ligt het besluit aanwijzing gemeentehuizen (huwelijk en geregistreerd partnerschap) Wassenaar. Een besluit met een tweetal besluiten, de beleidsregels vast te stellen en de bevoegdheid te delegeren. De vraag is of u met beide besluiten kunt instemmen. Dat is het geval. Dan stemt u met beide besluiten in en is hierbij het besluit genomen.

11. Benoeming plaatsvervangend commissievoorzitter

12. Benoeming vertegenwoordiger in Metropoolregio Rotterdam Den Haag

De **voorzitter**: We gaan nu naar de stemmingen toe. De stemmingen over een tweetal voordrachten. Mevrouw Hibbert heeft zich aangemeld voor de functie als plaatsvervangend commissievoorzitter van de commissie, bij voorkeur Bestuur en Middelen.

We hebben de functie voor de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en dan gaat het namelijk over het lidmaatschap van de Adviescommissie Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Dat is één vacature, maar we hebben daar een tweetal kandidaten voor. Namelijk mevrouw Hofman-de Raad heeft aangegeven dat te willen doen en mevrouw Wuite heeft aangegeven dat te willen gaan doen. Zo worden de stembriefjes uitgereikt. Dat mag inmiddels gaan plaatsvinden. Het is een vrije stemming zoals u dat kent. Op de briefjes kunt u de naam van de kandidaat aangeven. U kunt natuurlijk ook nog een naam van een andere kandidaat aangeven, maar dan is het altijd maar de vraag of die de functie accepteert. Verder onleesbare stembriefjes worden als ongeldig gezien, net als blanco stembriefjes. En stembriefjes met opmerkingen en kanttekeningen, dus hup vooruit, hoeft er niet op. Dan gaat het stembureau aan de gang en hebben we een korte schorsing waarna de uitkomsten dan bekend worden gemaakt door de voorzitter van het stembureau. U kunt nu de briefjes invullen voor de functie plaatsvervangend commissievoorzitter, daarvoor hebben we één kandidaat, mevrouw Hibbert. En voor de functie van het lid van de Adviescommissie Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag hebben we twee kandidaten: mevrouw Hofman-de Raad of mevrouw Wuite. Het is aan u om nu te stemmen.

Ik ga even kijken, zijn alle stembriefjes opgehaald? Dat is het geval. Dan schors ik nu de vergadering zodat de stemcommissie, onder leiding van mevrouw Rogge-Schneider nu kan gaan tellen.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, als u zo langzamerhand weer naar uw plaats zou willen gaan, het stembureau is bijna uitgeteld.

Dames en heren, hierbij heropen ik de vergadering, als iedereen weer zou willen gaan zitten dan geef ik graag de voorzitter van het stembureau, mevrouw Rogge-Schneider, het woord. Dan gaat het eerst over de invulling van het plaatsvervangend commissievoorzitterschap. Aan u.

Mevrouw **Rogge**: Ten aanzien van het voorstel plaatsvervangend commissievoorzitter zijn er 21 van de uitgebrachte stemmen geldig waarvan voor mevrouw Hibbert 21 voor en 0 tegen.

De **voorzitter**: Dan de uitslag lid voor de Adviescommissie Vervoersautoriteit.

Mevrouw **Rogge**: Ten aanzien van het voorstel lid van de Adviescommissie Vervoersautoriteit van de MRDH zijn er van de 21 uitgebrachte stemmen 21 geldig. Waarvan voor mevrouw Hofman-de Raad 10 voor en 5 tegen. Voor mevrouw Wuite 11 voor en 3 tegen.

De **voorzitter**: Daarmee betekent het dat mevrouw Wuite een meerderheid heeft. Ik dank de stemcommissie voor het werk. Dank u wel.

Dan ga ik aan mevrouw Hibbert vragen: bent u bereid om deze plaats in te nemen? Ik zie instemmend geknik en dat is het geval. Gefeliciteerd. Het applaus kwam net ook al spontaan. We gaan u terugzien als plaatsvervangend commissievoorzitter. We hebben drie voorzitters, dus als plaatsvervanger bent u zomaar aan de beurt.

Dan gaan we naar het lid van de Adviescommissie Vervoersautoriteit van de Metropoolregio. Het is overigens altijd goed als er meerdere kandidaten zijn. Dank ook voor beide kandidaten voor het deelnemen. Mevrouw Wuite, bent u bereid om lid te worden namens deze raad van de Adviescommissie? Dat is het geval, daar hoor ik een ja op. Gefeliciteerd daarmee. Vanaf heden bent u daarin benoemd. Verder zeg ik nog: er zijn nog tal van andere functies die openstaan. Dus voel geen schroom om in de komende tijd nog eens te overdenken. Als u nog wilt weten welke functies er zijn, de griffie heeft het lijstje precies staan, uw fractievoorzitters ook. Ik zou heel graag de volgende raad ook al die andere punten ingevuld krijgen.

13. Moties vreemd aan de orde

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de moties vreemd aan de orde. Maar het is 22.30 uur geweest en ik moet u nog formeel, volgens het reglement, vragen of u wilt doorvergaderen of dat we er vanavond mee stoppen en donderdag doorgaan. Dit is een ordevoorstel. Wie is er voor om vanavond de vergadering af te maken. Dat betekent nog drie moties en actualiteitsvragen. Dat is het geval, daar bent u allemaal mee akkoord. Dan gaan we door.

Dan kom ik bij de moties vreemd aan de orde van de dag. Een ingediende motie door de heer Hendrickx over fietsen.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter. Ik kreeg van mevrouw Van der Marel nog mee, houd het kort. Zij heeft de motie opgesteld, dus ik zal kort zijn.

Motie Fietsen

Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 6 juni 2023; gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat:

- in het kader van het stimuleren van eigen personeel, leden van het college van burgemeester en wethouders, leden van de raad en burgerraadsleden;
- ten behoeve van het invulling geven aan de duurzaamheidsambities van de gemeente, mede zoals aangegeven in project 3, Kans A, denkrichting 10 van het realisatieplan 2022-2030, versie 2.1;
- een krachtige voorbeeldwerking van met name leden van het college, maar zeker ook van raadsleden en burgerraadsleden een zeer positieve uitwerking zal hebben;

van mening zijnde dat:

- hierdoor wordt bijgedragen aan het verminderen van de belasting van het milieu, de productie van fijnstof en geluidsoverlast;
- de veiligheid rond Raadhuis De Paauw zal toenemen en de verkeersbelasting zal afnemen;

verzoekt het college:

- actief het gebruik van de benenwagen en/of de (elektrische) fiets door haarzelf en door de bovengenoemde anderen te stimuleren en te promoten en slechts bij hoge uitzondering per auto/motor/bromfiets zich naar het raadhuis te spoeden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Daaraan wil ik toevoegen dat wij ons wat zorgen maken over de nieuwe fietsenstalling met die dingetjes waar die dingen inzitten. Vanavond was het heel duidelijk dat er en te weinig ruimte was en levensgevaarlijk wanneer de auto's naar binnen rijden. Dat in de eerste plaats. In de tweede plaats de ruimte, daar waar het college gebruik van maakt om de auto's te parkeren best wel tot een overdekte fietsenruimte zou kunnen verworden waardoor we een groter voordeel kunnen hebben en een groter gebruik kunnen maken. Er is geen reden meer om de privileges van een college dusdanig neer te zetten dat ze niet zelf op de openbare parkeerplaats kunnen parkeren maar dat is een toevoeging. Het gaat om de motie. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder van Mobiliteit voor een appreciatie.

Wethouder **Koetsier**: Dank u voorzitter. Ik ben ook wethouder van Duurzaamheid, dus fietsen wordt zeker aangemoedigd. Dit is ook een motie die al twee jaar eerder is aangenomen. In dezen een goede herinnering. Ik wil ook aangegeven dat er al uitvoering wordt gegeven aan de motie, zeker door het college ook. Echter, wij als collegeleden brengen heel veel tijd ook buiten Wassenaar door. In Rotterdam et cetera en dan komen we bij uitzondering met de auto. Uiteindelijk is het ieders vrije keuze om te gaan en te komen hoe ze willen. We laten het oordeel raad in dezen. Dank u mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Goed, dan gaan we over naar de stemming over deze motie. Nee, u wilt nog een stemverklaring geven? Dat mag, zeker. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Ik wil er toch iets over zeggen. De heer Hendrickx zegt hij is opgesteld door mevrouw Van der Marel. De wethouder memoreerde het al. 18 mei 2021 werd diezelfde motie ook al voorgelegd en die werd aangenomen. Die motie is nog steeds van kracht. Ik vind het een beetje vreemd dat als je een motie hebt die nog geldig is dat je dan weer met een motie komt. Indertijd, in 2021, dreigde de heer Hendrickx dat degene die niet voor de motie zouden stemmen...

De **voorzitter**: Wacht even, ik zie de heer Hendrickx lopen. Inmiddels zijn we naar stemverklaringen gegaan. We zaten al in de stemming. Anders hebben we een heropening van het debat.

De heer **Hendrickx**: Stemverklaring.

De **voorzitter**: U mag een stemverklaring geven, zeker. Maar mijnheer Paulides, wilt u dan ook echt een stemverklaring geven in plaats van een nieuw debat te openen. Wat wordt uw afweging als het gaat over deze motie?

De heer **Paulides**: Dat hij op dezelfde manier gaat dreigen. Ik vind het onnodig om deze motie weer voor te leggen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx. U gaat een stemverklaring geven over uw eigen motie.

De heer **Hendrickx**: Ja. Een stemverklaring van Hart voor Wassenaar. Twee jaar geleden waren we met een andere fractie beduidend, kleiner dan de huidige dus je moet het met vijf multipliceren om die motie goed neer te zetten. We vinden het mooi wanneer hele goede moties nog eens een keer herhaald worden, dus dat ze hun actualiteit behouden. Hij is ook licht anders dan de vorige. Hij is nu ook op het realisatieplan gebaseerd. Een nieuw uitgangspunt met nieuwe punten die erin zitten. Om die reden vinden wij het een mooie, nieuwe motie die zeker ondersteund moet worden. En zeker door ons. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Nijman, ook een stemverklaring.

De heer **Nijman**: Ja, dank u. Even een korte stemverklaring. De VVD is ook voor het promoten en stimuleren van mensen die op de fiets gaan. In de vorige raadsperiode hebben we dat ook zo ingevoerd. We zijn tegen dwang. We vinden het toch aan de keuze van het individu om te bepalen hoe die naar de raadzaal komt. Ik wil graag dat mensen hier met plezier komen en dat ze op hun eigen gekozen wijze hiernaartoe komen. De een kan dat met de fiets doen, de ander kan lopen. Maar andere mensen moeten, door welke omstandigheid ook, met de auto. Zolang we met elkaar maar die stimulering doen. Dat is overigens wel de reden waarom we dus niet voor de motie kunnen zijn omdat we hem te dwingend vonden. Maar de oproep tot promoten van de fietsen en het wandelen, de benenwagen, dat steunen we wel.

De **voorzitter**: Oké. Mevrouw Ettema, gaat uw gang.

Mevrouw **Ettema**: Dank u wel voorzitter. Fijn om nog even een stemverklaring te kunnen geven. Mijn stem doet het niet helemaal, maar misschien kan ik in ieder geval wel duidelijk maken dat wij ook vinden, net als de VVD, dat het ieders eigen verantwoordelijkheid is. Dat we heel actief zelf meewerken aan fietsen en lopen. Ik geloof dat ik het afgelopen jaar maar één keer met de auto ben geweest. Dus ja, dat is iets waar wij ook voor staan als partij. We zullen wel tegen de motie stemmen, maar dat wil ik toch graag hebben gezegd.

De **voorzitter**: Dank u wel. Daarmee hebben we de stemverklaring gehad en gaan we over tot de stemming. Verzoekt het college actief het gebruik van de benenwagen en/of de (elektrische) fiets door haarzelf en door de bovengenoemde anderen te stimuleren en te promoten en slechts bij hoge uitzondering per auto/motor/bromfiets zich naar het raadhuis te spoeden. Dat was het verzoek. Wie is voor deze motie? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen deze motie? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Daarmee is de motie verworpen.

Dan gaan we naar de motie die is ingediend door de heer Wesselingh, met steun van mevrouw Hibbert. Ik kijk even, de heer Wesselingh gaat hem indienen. Dat gaat over de reanimatietraining college en raad.

De heer **Wesselingh**: Dank u wel voorzitter. We hebben vergaderd en toen hebben we het over de mentale gesteldheid van onze raad gehad. Daar zijn we van overtuigd, die is scherp. Daar zijn we allemaal goed mee bezig. De fysieke gesteldheid, daar kan het nog wel eens een keertje aan schorten. Als het eraan schort weten we dan wat we moeten doen. Daar kwam even de aap uit de mouw. Vandaar deze motie.

Motie reanimatietraining college en raad Ingediend door Hart voor Wassenaar en GroenLinks

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 6 juni 2023;
gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat:

- het Wassenaarse bestuur een voorbeeldfunctie heeft naar de Wassenaarse inwoners;
- het bestuur van Wassenaar er baat bij heeft dat medebestuurders kunnen reanimeren indien de situatie daarom vraagt;
- een reanimatietraining kan bijdragen aan het voltallig houden van het bestuur en zo het bestuurlijk hart van Wassenaar kan blijven kloppen;

constaterend dat/van mening zijnde dat:

- naast een sluitend netwerk van AED's er ook voldoende burgerhulpverleners in de gemeente moeten zijn;
- burgerhulpverleners gemiddeld 2,5 minuut sneller ter plaatse zijn dan een ambulance;

verzoekt het college:

- een reanimatietraining te organiseren voor het college van burgemeester en wethouders, leden van de raad en burgerradsleden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Met de training bedoel ik ook omgaan met het AED-apparaat. Als je dat fout doet krijg je toch een schokkende ervaring.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan de wethouder van Volksgezondheid.

Wethouder **Zoutendijk**: Voorzitter, de motie roept bij mij de vraag op waarom die motie op deze manier is ingediend en waarom de vraag niet is gesteld aan de griffie, want de griffie kan dit soort dingen organiseren. Die heeft er zelfs ook een budget voor. Voor wat betreft de leden van het college, die zijn natuurlijk altijd, als ze daar geïnteresseerd in zijn, welkom om daar in deel te nemen.

De **voorzitter**: Dat is nog een vraag aan de indiener van de motie, de heer Wesselingh.

De heer **Wesselingh**: Dank u wel. Ja, wij hebben dat eigenlijk aan de wethouder gevraagd wel degelijk omdat de kosten van dien aard ook zijn, dat we daar de griffie niet mee willen belasten en dat we dit eigenlijk vanuit ons college en raad willen aandragen.

Wethouder **Zoutendijk**: Ja voorzitter, als de raad zoiets wil doen is het toch echt aan de raad om dat te organiseren. Gelukkig is er gewoon budget voor, dus we vinden het niet de taak van het college om dat te organiseren.

De **voorzitter**: Wat is dan uw appreciatie op de motie?

Wethouder **Zoutendijk**: Oordeel raad.

De **voorzitter**: Oordeel raad. Kijk. Dan ga ik kijken of er behoefte is aan eens stemverklaring. Ja, ik zie een drietal stemverklaringen. Ik kijk even, heb ik dat goed gezien? Ja. Dan beginnen we bij de heer Van Smirren, dan de heer Paulides en dan mevrouw Everard.

De heer **Van Smirren**: Dank u wel voorzitter. Ik vind het voorstel erg sympathiek. Volgens mij moeten we het ook zo snel mogelijk doen. Maar, zoals de wethouder ook al aanhaalde, vinden we het instrument van een motie niet de juiste manier. Dit hadden we in het fractievoorzittersoverleg kunnen bespreken en dan zo snel mogelijk doen. Vandaar dat wij tegen deze motie stemmen.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, ik zit er hetzelfde in als de voorgaande spreker, sympathiek voorstel dat Hart voor Wassenaar zich zorgen maakt over de gezondheid van de bestuursleden. Het kan heel makkelijk zelf worden geregeld. Misschien zijn er meer mensen die, net zoals ik, AED-gediplomeerd zijn. Ik zie de noodzaak niet zo. Het is de eigen verantwoordelijkheid van iedereen. Vraag het aan de griffier en het wordt geregeld. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Ja voorzitter, ik sluit me aan bij de vorige stemverklaringen. Ik vind het ook een heel sympathiek idee en ik zou ook heel graag een cursus willen volgen. Dus ik zou de suggestie willen geven om dat even met de griffie te regelen en dan kunnen we dat doen. Maar ik ga tegen de motie stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Daarmee... Mevrouw Hofman-de Raad, ik had al geïnventariseerd, maar gaat uw gang.

Mevrouw **Hofman**: Voorzitter, net als de voorgaande sprekers vind ik het ook een heel sympathiek voorstel en daarom, omdat ik het zo een sympathiek voorstel vind, stem ik voor deze motie.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan hebben we alle stemverklaringen gehad en dan gaan we naar het voorstel toe. Het is de motie die het college oproept, verzoekt het college een reanimatietraining te organiseren voor het college van burgemeester en wethouders, leden van de raad en burgerraadsleden. Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties van GroenLinks, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen deze motie? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, PvdA, VVD en D66. Daarmee is de motie verworpen.

Volgens mij wel naar de indieners toe, het idee niet. Ik zeg het maar even als uw voorzitter en een groot pleitbezorger van de burgerhulpverlener. Daar heb ik me lange tijd voor ingezet. Het lijkt me een heel goed idee dat we dit wel met elkaar gaan organiseren. Ik wil echt wel even met de initiatiefnemer kijken hoe we hier, met hulp van de griffie, invulling aan kunnen geven. Want uw gezondheid, de gezondheid van elkaar is van belang.

Dan gaan we naar de motie over de Wassenaarse vlag. Dat gaat over protocol. Daar gaat de burgemeester weer over in het antwoord. Dus ik geef het voorzitterschap wederom over aan de heer Paulides.

De **plv. voorzitter**: Bij de vorige ronde werd het me makkelijk gemaakt omdat de inventarisatie al geweest was. Mijnheer Pesman, wilt u de motie toelichten?

De heer **Pesman**: Ja voorzitter, dank u wel. Ik werd vanmiddag gebeld door een maat van mij en die vroeg aan mij waar gaat het debat vanavond nu over. Dus ik heb hem verteld dat ik een motie ga indienen waarin staat dat ik wil dat de Wassenaarse vlag in onze raadzaal komt. Het was even stil aan de lijn en hij zegt: Wassenaarse vlag? Ik zeg: ja, ik wil dat de Wassenaarse vlag hier komt en buiten. Hij heeft zijn hele leven in Wassenaar gewoond en zegt met volle verbazing: sinds wanneer heeft Wassenaar een vlag. Ik moet ook heel eerlijk zeggen: ik wist toen ik beëdigd werd als raadslid helemaal niet dat Wassenaar een vlag had. Iedereen herkent ons gemeentewapen, daar zit de Wassenaarse vlag in verstoppt. Maar de Wassenaarse vlag wordt naar mijn mening niet veel getoond. Ik was even bang dat het geen meerderheid zou halen, maar gelukkig hebben mijn collega's van de VVD gezegd dat als er een toevoeging bij komt dat ook de Nederlandse vlag in de raadzaal komt, dat ze hem willen steunen. Ik dien bij dezen de motie in. Hij is medeondertekend door de VVD en Lokaal Wassenaar. Volgens mij moet ik hem ook even voorlezen, dat is gebruikelijk.

Motie Wassenaarse vlag
Ingediend door Hart voor Wassenaar, VVD, Lokaal Wassenaar!

"De raad van de gemeente Wassenaar; in vergadering bijeen op 6 juni 2023;

overwegende dat:

- alle raads- en commissieleden in het belang van Wassenaar en de Wassenaarders opereren;
- de Wassenaarse vlag de gemeenteraad nog verder kan verbinden;

constaterende dat:

- alle raads- en commissieleden woonachtig dienen te zijn in Wassenaar en daarmee 'Wassenaar' zijn;
- andere gemeenten de gemeentevlag al in de raadzaal hebben staan;

verzoekt het college om:

- de Wassenaarse en Nederlandse vlag voor het raadshuis (buiten) een permanente plek te geven;
- de Wassenaarse en Nederlandse vlag in de raadzaal een permanente, zichtbare en strategisch gekozen plek te geven;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **plv. voorzitter**: Dank u wel mijnheer Pesman. Dan komen we toe aan... Is dit een interruptie of een stemverklaring? Interruptie. Mijnheer Van Smirren, aan u het woord.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel. What's in a name, wat is in een vlag? Ik ben zelf niet zo een voorstander van vlaggenparades, maar een enkele vlag hier en daar kan ik wel appreciëren. Ik heb zelf ook een vlaggenhouder en ik vlag ook wel. Maar er zit wel een scherp kantje aan dit voorstel. Dat is dat we sinds vorig jaar februari de Oekraïense vlag hierbuiten hebben hangen. Dat is een teken van solidariteit met een volk dat in oorlog is. Ik hoef niemand te vertellen wat daar gebeurt. Betekent het nu dat die vlag wordt vervangen door de Wassenaarse vlag? Dat is één. En twee: ik zie daar een vreselijk lelijk stuk muur waar ik telkens tegenaan kijk. Ik denk nou, daar zou een vlag niet misstaan. Maar ja weet je, ik weet ook niet of dat past. En ook zeker niet als de Nederlandse vlag daar ook nog eens bij komt in dit huis. Dit is een historische zaal, het is een balzaal, het is geen Ridderzaal. Ik zou daar eens gaan kijken, daar hangen allemaal vlaggen. Misschien bent u er wel geweest. Daar past dat. Hier vind ik het... daar moeten dan de mensen die er verstand van hebben, de binnenhuisarchitecten met cultuurhistorisch verstand van zaken daar maar eens een oordeel over geven. Ik heb daar niets in die zin tegen. Ik kan me best voorstellen dat je zegt we hebben een oude vlag, volgens mij is deze tegenwoordig blauw met witte manen. Vroeger hadden we nog echt het oude wapen erop.

De **plv. voorzitter**: Mijnheer Van Smirren, u gaat een heel betoog houden. Het is een interruptie, zou u de vraag kunnen stellen?

De heer **Van Smirren**: Ik kom tot mijn punt dat ik het eigenlijk geen goed voorstel vind. Tenzij hier geen vlaggen worden opgehangen, of in een omlijsting, cultuurhistorisch verantwoord. En dat

buiten er of een derde vlaggenmast komt of dat in ieder geval zo lang het land Oekraïne in oorlog is, de Oekraïense vlag blijft wapperen. Dank u wel.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Pesman.

De heer **Pesman**: Dank u wel voorzitter. Ik wil de heer Van Smirren ook danken dat hij dit doet in de vorm van een interruptie in plaats van allemaal stemverklaringen waar je dan officieel niet op mag reageren. Ik vind het fijn dat we het zo kunnen doen, want daar kan ik op reageren. Het is inderdaad niet de bedoeling, het was niet ons voornemen om de Oekraïense vlag weg te halen. Het is aan het college om een plek te vinden, mogelijk voor een derde vlag waar de Wassenaarse vlag kan wapperen. Want het is wel de bedoeling dat men weet dat hier de Wassenaarse volksvertegenwoordiging zit. Hierbinnen, ik denk dat er hier best wel plek zou kunnen zijn voor een vlag. Ik denk daarachter. Maar laten we dat vooral aan de mensen die er verstand van hebben overlaten om iets daarvoor te verzinnen. Ik denk dat het wel mooi hier past.

De **plv. voorzitter**: Ja, de heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voor het antwoord. Ja, dan via u voorzitter naar de portefeuillehouder, of hij kan garanderen dat de Oekraïense vlag niet weggaat. En dan kan ik er wel mee leven als daar een meerderheid voor is. Maar goed, dat gezegd hebbende.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel. Het is niet echt een interruptie geworden. Misschien zijn er meer mensen die misschien een interruptie willen geven. Want dan wil ik daar toch even de ruimte voor geven. Dat is niet het geval. Dan komen we aan de beantwoording door de portefeuillehouder.

Portefeuillehouder **De Lange**: Voorzitter, dank u wel. Als college hebben we hier ook naar gekeken, ook met de wijziging om een Wassenaarse en een Nederlandse vlag te doen. Ik ben blij met dit interruptiedebat want de heer Van Smirren, maar dat wordt ook door u onderkend mijnheer Pesman, snijdt natuurlijk wel een zeer terecht punt aan. Het is natuurlijk dat de Oekraïense vlag met een reden hier voor De Paauw hangt. We hebben twee vlaggenmasten op dit moment. Dus het college wil zeker kijken in hoeverre we ervoor kunnen zorgen dat er een Nederlandse en een Wassenaarse vlag ook voor De Paauw wapperen. Overigens we hebben ook de Johan de Witt waar vlaggen hangen. We willen ook de taak op ons nemen om te kijken naar hoe dat in deze raadzaal kan. Daar zijn overigens in Nederland, zoals in de motie terecht staat, al de nodige discussies over gevoerd en lessen uit geleerd, dus we zullen daar met een voorstel moeten komen. Ik denk dat het dan ook goed is om met de Agendacommissie en het fractievoorzittersoverleg nog eens te bespreken hoe dat eruit zou moeten zien. Ik ga er ook van uit dat als u die motie aanneemt dat u zich ook realiseert dat daar kosten mee gemoeid zijn. Want voor niets gaat de zon op. Dus daar zullen we rekening mee moeten houden. Maar ik wil wel klaarheid geven, zolang wij twee vlaggenmasten hebben, is het gewoon de situatie dat de Oekraïense vlag voor De Paauw behoort te hangen. We hebben recent weer een nieuwe opgehangen want hij begon inmiddels een beetje te verkleuren. We kregen gelukkig een nieuwe vlag aangeboden. We gaan natuurlijk dan kijken wat het betekent. Maar als er een extra vlaggenmast komt, dan heb je daar natuurlijk ook weer extra kosten aan. Al met al kunnen wij als college oordeel raad geven op deze motie.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik mijn plaats weer af aan de burgemeester voor de stemming.

De **voorzitter**: De motie verzoekt het college om de Wassenaarse en Nederlandse vlag voor het raadshuis (buiten) een permanente plek te geven; de Wassenaarse en Nederlandse vlag in de raadzaal een permanente, zichtbare en strategisch gekozen plek te geven.

Motie ingediend door Hart voor Wassenaar, mede ondersteund door de VVD en Lokaal Wassenaar! Wie is voor de motie? O, sorry stemverklaringen. Ja, dat mag natuurlijk. Mijnheer Krabbendam, gaat uw gang.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Misschien is het nog wel een aardige suggestie van de heer Hendrickx, maar volgende keer zou hij ook gewoon via de voorzitter kunnen spreken in plaats van verwensingen toe te werpen.

De **voorzitter**: Dames en heren, zullen we dit nu even niet op dit tijdstip doen.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik zou u willen verzoeken de heer Krabbendam dit soort uitlatingen achterwege te laten.

De **voorzitter**: Mijnheer Krabbendam, aan u.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Namens mijn fractie, we hebben geen behoefte aan extra symbolen in deze raadzaal. Dit is wat ons betreft pure symboolpolitiek en wat hiermee wordt gedaan, is dat de indieners vooral aangeven vooral erg met onszelf als raad hier vandaag bezig te zijn in deze zaal in plaats van met zaken die echt van belang zijn voor de inwoners van Wassenaar. Het zijn nu drie moties op rij die vooral zijn gericht op wat hier in deze kleine... Het is een stemverklaring het spijt me. Dan moet je...

De **voorzitter**: Even mensen. Even. Mijnheer Pesman, u krijgt straks ook de mogelijkheid tot een stemverklaring. U mag een punt van orde plaatsen. Dat is overigens wel een concreet verzoek, een vraag over wat dan de orde zou zijn.

De heer **Pesman**: We krijgen nu weer een betoog. Ik had het ook al in mijn inbreng gezegd. Dit zijn allemaal verwijten naar mij, naar de VVD en naar Lokaal Wassenaar! Dit is iets voor de eerste termijn. Een stemverklaring is simpelweg over de inhoud van de motie, waarom je voor of tegen de motie bent. Dit is allemaal, het gaat over de indieners die alleen maar met zichzelf bezig zijn. Een stemverklaring is een stemverklaring over de inhoud van de motie en dit is bedoeld voor de eerste termijn. Het is een punt van orde. Ik vind dat u als voorzitter er wat korter op moet zitten. En dat D66 gewoon een stemverklaring geeft over de inhoud.

De **voorzitter**: Het enige is wel dat ik niet over de stemverklaring ga, wat diegene inbrengt, want dan zou ik treden in uw debat. U heeft overigens gelijk, een stemverklaring is een korte verklaring. Laten we dat ook afspreken dat het voor iedereen geldt, ook voor de toekomst en voor allemaal. Dan hebben we dat bij dezen ook vastgelegd. De heer Krabbendam, uw oordeel over de voorliggende motie.

De heer **Krabbendam**: Ik ben bijna klaar. In dit huis, waar we de Nederlandse wet respecteren en onze loyaliteit en dienstbaarheid aan de inwoners van Wassenaar volgens mij niet ter discussie staat, is dit onwenselijk en daarom stemmen wij tegen de motie.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ik ga kijken of er nog behoefte is aan andere stemverklaringen. Dat is het geval, de heer Paulides, gaat uw gang.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. We zitten er iets anders in dan D66. Op zich vinden we het een statement van de fractie waar we het niet helemaal van verwacht hadden. Blijkbaar willen ze meewerken aan de zelfstandigheid van Wassenaar. Ook wij zijn trots op Wassenaar en de zelfstandigheid willen we ook behouden. Daarom zullen we voor deze motie stemmen. We moeten er niet aan denken dat hier een Haagse vlag komt te hangen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Wij gaan over naar de stemming. Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties van het CDA, DLW, GroenLinks, Hart voor Wassenaar, VVD en Lokaal Wassenaar! Wie is tegen de motie? Dat zijn de fracties van de PvdA en D66. Hiermee is de motie aangenomen. Dan is agendapunt 13 afgesloten.

14. Vragenronde

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar de vragenronde. Er is een viertal sets gesteld. Dat begint bij de heer Wesselingh over de verkeersdoseerinstallaties.

De heer **Wesselingh**: Dank u wel voorzitter. Ja, we hebben op een gegeven moment een notitie gehad over de doseerinstallatie dat het college in onderhandeling is op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Om te onderhandelen met de provincie en de gemeente Katwijk. Nu weten we dat daar op ambtelijk niveau al gesprekken zijn gevoerd. Alleen, waar het mij echt om gaat is op bestuurlijk niveau op de provincie en de gemeente Katwijk. Wat zijn daar de vorderingen en wanneer zijn daar afspraken? Dat wil ik aan de wethouder vragen.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder van Mobiliteit.

Wethouder **Koetsier**: Dank u mijnheer de voorzitter, dank u wel mijnheer Wesselingh. Ik kan u meedelen dat er inderdaad ambtelijke gesprekken zijn met de provincie en met Katwijk. Ik zie ook de heer Mostert deze maand nog, maar we hebben nog geen vaste afspraak om elkaar te zien. Daar zal dit onderwerp zeker ter sprake komen.

De **voorzitter**: Nog een vervolgvraag, ja hoor dat kan. Wethouder, als u blijft staan, dan hoeft u ook niet zo heen en weer.

De heer **Wesselingh**: Dank u wel. Zeker dat er bij de gemeente Katwijk over gesproken kan worden. Maar we weten allemaal dat de provincie met name moeilijkheden geeft. De provincie ligt dwars. Wat kunnen wij van u verwachten hoe u de provincie gaat aanpakken en wanneer dat zou kunnen zijn?

Wethouder **Koetsier**: De termijn weet ik niet heel specifiek. Het is niet zo dat de provincie dwars ligt. De provincie zegt: geen doseerinstallatie zolang wij de wegbeheerder zijn. Ze zijn bereid om het wegbeheer over te geven aan Katwijk en Wassenaar. Daar dienen afspraken over te worden gemaakt. Dat betekent ook kosten en qua onderhoud. Dat is iets waar ook Katwijk zich nog eventjes op moet beraden. Dat is de huidige status.

De **voorzitter**: Oké, dan zijn deze vragen beantwoord en gaan we naar de vraag van de heer Hendrickx over de bankstand.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, onder het motto 'cash is king' hebben we ex artikel 38 een aantal vragen. Graag verzoek ik u de raad te informeren over de bankstand BNG per 31 december 2021, per 31 december 2022, 31 januari 2023, 28 februari 2023, 31 maart 2023 en eind april en eind mei 2023. Ik hoop dat u die informatie heeft. Morgen zal ik hem op de tape afluisteren, dank u wel.

Wethouder **Van Doeveren**: Dat is ook precies het punt om te voorkomen dat ik nu om 23.15 uur allerlei spreadsheets ga voorlezen met miljoenen getallen per maand en per jaar en u ook niet hoeft mee te schrijven, stel ik voor dat ik ze gewoon deze week schriftelijk u doe toekomen, zoals vaker is gebeurd. De getallen over de afgelopen maanden zijn natuurlijk ook niet veranderd van vandaag of morgen voor wat betreft de actualiteit.

De **voorzitter**: U doet het voorstel schriftelijk te beantwoorden.

Wethouder **Van Doeveren**: Ja, en ze kunnen deze week gewoon komen.

De **voorzitter**: Oké, de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik ben de wethouder dankbaar voor zijn toezegging. De reden waarom ik ze nu mondeling heb gesteld is dat ik op 4 april jl. ex artikel 37 een verzoek heb gedaan om die informatie te leveren. Die heb ik nooit ontvangen. Ik wil van deze gelegenheid gebruik maken dat ik het spijtig vind, maar de toezegging van de wethouder apprecieer ik op zijn waarde. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Ettema over de uitnodiging Duindigt.

Mevrouw **Ettema**: Voorzitter, dank u wel. De CDA-fractie heeft de volgende vraag. De raad heeft een uitnodiging ontvangen voor een bezoek aan Duindigt op 10 of 13 juni a.s. Om voorbereid te zijn op het bezoek heeft onze fractie behoefte aan actuele informatie vanuit het college omtrent Duindigt. Kan de portefeuillehouder een toelichting geven over de stand van zaken ten aanzien van Duindigt? Dan uiterlijk vrijdag voor de middag op schriftelijke wijze? Dat is onze vraag. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, het woord is aan de projectwethouder Duindigt.

Wethouder **Koetsier**: Mevrouw Ettema, dank u wel voor deze vraag. Ik kan toezeggen dat u voor vrijdag a.s. duidelijke richtlijnen krijgt van de status, waar we zijn en wat de bedoeling is. Dat krijgt iedereen schriftelijk toegestuurd. Dank u.

De **voorzitter**: Naar tevredenheid? Ja. Dan komen we bij de laatste vraag van de heer Hendrickx over het vertrek van ambtenaren. Aangezien ik daar de portefeuillehouder van ben wil ik weer de heer Paulides vragen het voorzitterschap op zich te nemen.

De **plv. voorzitter**: Ja, ik zie de heer Hendrickx al staan, zou u de vraag kunnen toelichten?

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter, u heeft het druk vanavond. We hebben een aantal vragen. We zijn geïnformeerd dat tenminste vier topambtenaren besloten hebben hun

werkzaamheden bij de gemeente Wassenaar te beëindigen en elders aan de slag te gaan. Hun namen en functies zijn bij ons bekend maar we zullen ze om privacyredenen niet noemen. We weten dat het belangrijke ambtenaren zijn. Met hun vertrek gaat veel kennis en ervaring verloren op verschillende beleidsgebieden. De vragen zijn:

1. Heeft u inzicht in de redenen van hun vertrek?
2. Is er capaciteit in de ambtelijke organisatie om hun vertrek op te vangen op het gewenste niveau?
3. Wat betekent dit voor lopende en toekomstige projecten en beleidsontwikkeling?
4. Worden zij vervangen?
5. Komen de vervangers van buiten de organisatie of niet?
6. Hoelang duurt de werktijd voor de nieuwe topambtenaren voordat ze volledig inzetbaar zijn?
7. Zoals bekend maakt Hart voor Wassenaar zich zorgen over de bestuurskracht van de gemeente Wassenaar. De laatste vraag is: welke impact heeft het vertrek van deze ambtenaren op de bestuurskracht en hoe kan dit gemitigeerd worden. Dank u wel.

De plv. voorzitter: Dank u wel mijnheer Hendrickx, dat zijn nogal wat vragen. Ik hoop dat de portefeuillehouder er antwoord op kan geven. Dank u wel

Portefeuillehouder **De Lange:** Voorzitter, dank u wel. Ik ben blij dat de vragen ook niet op de persoon worden gesteld, want ik ben altijd wel wat terughoudend om over personeelsbeleid hier in de raadzaal te spreken. Maar ik ga kijken hoever ik kan komen in de beantwoording. We hebben natuurlijk redenen van het vertrek van diegenen die weggaan. Overigens, u heeft het over topambtenaren. Ik zou kunnen zeggen: alle ambtenaren zijn hier top. Ik vind het altijd een ingewikkelde definitie. Maar u heeft gelijk dat twee managers aangegeven hebben weg te gaan. Wat waren overigens twee managers die bij ons niet in vaste dienst waren, maar tijdelijk aanwezig zijn. Die twee functies staan nu ook open en er wordt geworven. Daar kunnen interne en externe kandidaten op afkomen. Die functies worden ingevuld. Dat geldt ook voor andere functies want we willen zoveel mogelijk vaste mensen in dienst krijgen. Maar op een aantal functies is dat natuurlijk best ingewikkeld in de huidige arbeidsmarkt. We houden ook met mensen exitgesprekken om de redenen van vertrek ook precies te weten. Dat zijn verschillende motieven die mensen hebben aangegeven. Soms kan het ook zijn dat je gewoon simpelweg bij een andere gemeente die dichterbij jouw woonplaats eenzelfde functie kunt vervullen en je na jaren trouwe dienst ervoor kiest om iets anders te gaan doen. Er zit ook iemand tussen die echt al lang voor de organisatie heeft gewerkt en die op zoek is naar een nieuwe uitdaging. Zo gaat dat in een organisatie met 190 mensen. Maar natuurlijk, het is altijd vervelend als er mensen zijn die ermee stoppen. Dat betekent dat je nieuwe mensen gaat werven. Dat gaan we ook doen want we willen op die functie zoveel mogelijk vaste mensen. Dat is bij de ene functie wat ingewikkelder dan bij de andere, natuurlijk gaat er dan ook kennis en ervaring verloren. Dat betekent ook dat we weer op zoek zijn naar ervaren mensen, snel moeten introduceren in Wassenaar. We hebben ook een onboardingprogramma waarbij we mensen ook al heel snel meenemen over hoe we hier in Wassenaar werken. Dat kost natuurlijk altijd wel enige tijd om ervaren mensen, die er al jaren hebben gewerkt, te vervangen. Dat betekent dat we ook in de organisatie ervoor moeten zorgen dat we minder kwetsbaar zijn en dat de kennis niet alleen maar bij een toevallig persoon zit, maar dat we dat ook veel meer borgen in de organisatie. En daarom ook een opgave die we hebben om ook de kennis te delen, maar het betekent ook dat collega's voor een deel dat zullen moeten opvangen en er verder hard geworven wordt om deze functies ook weer ingevuld te krijgen. Het heeft impact op natuurlijk de bestuurskracht want waar mensen weggaan die je gewoon hebt ingezet en bedacht voor de functie, is dat natuurlijk altijd iets dat je moet opvangen. Daarom is het zo ontzettend van belang om ook vanuit het bestuur in Wassenaar een heldere koers te varen en ook in die zin een stabiele gemeente te zijn waarbij het ook in ambtelijk Nederland bekend staat dat het leuk is om er voor te werken. Dat is ook de reden dat het zo ongelofelijk van belang is om met elkaar te werken, hier aan die goede sfeer en die goede bestuurscultuur en die veiligheid die we hier moeten hebben. Dat is de reden waarom we daar met elkaar volgende week over gaan spreken. Dat is natuurlijk wel een hele belangrijke die we met elkaar in de gaten moeten houden, want als er geruis is om een organisatie gaan mensen soms ook keuzes maken om ergens anders te gaan werken. Dat moeten we zien te voorkomen en dit is eigenlijk een antwoord op al uw vragen op abstract niveau, omdat we natuurlijk niet op de individuele casus in kunnen gaan.

De plv. voorzitter: Ik zie een interruptie van de heer Hendrickx. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx:** Dank u wel voorzitter. Het is laat op de avond, het belangrijkste punt dat ik een beetje aan de orde wil stellen is risico's die we met de organisatie lopen en de bestuurskracht. Laat ik duidelijk zijn, ik heb geen antwoord op mijn vragen gekregen. Die zijn concreet, duidelijk enzovoort. Dat vind ik jammer, maar ik laat het er nu gewoon bij zitten. Dank u wel.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel mijnheer Hendrickx. Burgemeester, heeft u er nog iets aan toe te voegen. Dan komen we aan de laatste stoelendans, zodat de voorzitter van de raad de vergadering kan afsluiten.

14. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: Daarmee zijn we gekomen aan de laatste actualiteitsvragen. Zoals door het college is toegezegd het voorstel dat volgende week dinsdag geagendeerd staat rondom de bestuurscultuur en veilige werksfeer; die stukken zijn aangeboden aan de griffie en die zullen u straks worden toegezonden. Dus u kunt zich daar verder op gaan voorbereiden. Aankomende maandag is er een helemaal gecombineerde commissie met alle gemeenschappelijke regelingen. Ik wil eigenlijk komen tot de sluiting van de vergadering. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Maar niet zomaar. Even voor de goede orde. Als ik het goed begrijp krijgen wij nu stukken voor de raadsvergadering van volgende week.

De **voorzitter**: Dat is het geval.

De heer **Hendrickx**: De verordening van Wassenaar stelt dat die stukken ten minste tien dagen van tevoren moeten worden ontvangen. Dus, we hebben een probleem. We hebben geen stukken en we hebben tien dagen nodig tussen de ontvangst van de stukken en het voeren van de raadsvergadering.

De **voorzitter**: Dat is de reden waarom er tijdig voor het uitschrijven van de vergadering ook de mededeling is gedaan dat de stukken vandaag verstuurd zouden worden. Daar is de mededeling over gedaan. Dat we het zo doen is ook besproken in het fractievoorzittersoverleg. We zijn er dus aan de voorkant geheel transparant in geweest. De stukken zijn ook vorige week dinsdag al met u gedeeld. Dus het rapport is ook niet nieuw. Dat is de reden waarom dit wordt voorgesteld.

De heer **Hendrickx**: Ik vind het allemaal prima, maar de verordening stelt dat de stukken tien dagen van tevoren moeten zijn verzonden c.q. ontvangen. En dat we van tevoren bespreken dat we stukken krijgen en dat er allerlei dingen voorgesproken zijn, iedereen geïnformeerd is enzovoort, de verordening stelt tien dagen van tevoren de stukken. Daar kun je niet omheen, u niet omheen.

De **voorzitter**: Volgende week wordt bij de aanvang van de vergadering de agenda vastgesteld. De vergadering is uitgeschreven, daarin kan de orde van die vergadering worden bepaald en die vraag is daar aan de orde. Dan is het, zoals het bij alles werkt, aan de vergadering om ermee in te stemmen of u vindt dat het op dat moment behandeld kan worden of niet.

De heer **Hendrickx**: Op dit moment voorzitter, ik ga hier morgen nog extra induiken, maar nogmaals de verordening zegt wat zij zegt. Daarin is vastgelegd: tien dagen van tevoren moeten de stukken er zijn. Op het moment dat we met elkaar afspreken dat we ze drie dagen van tevoren krijgen, dan wordt het een ongedisciplineerde zooi. In de agendavaststelling zouden we het misschien kunnen bespreken. Daar is overigens één uitzondering, maar in dit geval is het gewoon tien dagen van tevoren en tien dagen van tevoren. We kunnen nu gaan kissebissen over wat wel en wat niet is, maar ik denk dat hier wel degelijk iets aan de orde is waar ik graag morgen uitsluitel zou willen hebben wat het standpunt is van het college. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ja, dit gaat over de orde van de vergadering. U heeft een brief verstuurd. Volgende week bij de vaststelling van de agenda kan dit punt worden behandeld. Mevrouw Hibbert, u heeft ook nog een vraag hierover?

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter, ja een korte opmerking omdat u net refereerde aan het fractievoorzittersoverleg. Dat is hetzelfde fractievoorzittersoverleg waarin meerdere fractievoorzitters vanuit verschillende geledingen, coalitie, oppositie, dat deed er niet toe, hebben aangegeven dat hen de snelheid toch wel verbaast. Het heeft tot nu toe allemaal vrij lang geduurd, waarom moet het dan nu zo snel en ja, het zomerreces komt eraan. Maar in het fractievoorzittersoverleg is niet eenduidig gezegd dat er acht partijen zomaar het reglement aan de kant zouden willen schuiven. Trouwens, dat kan ook niet, daarom hebben we een reglement. Dat wilde ik gewoon even gezegd hebben. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Nee, dat klopt ook. Dat is de reden waarom er ook een brief aan u is verstuurd met dit procedurevoorstel. Bij de vaststelling van de agenda gaat u er zelf over. Ik probeer als uw

voorzitter alleen faciliterend te zijn aan het geheel. En natuurlijk hebben wij ons aan de spelregels te houden. Alleen, het kan ook zijn, dat is in dit geval ook aangekondigd omdat we natuurlijk onze eigen spelregels kennen en uw voorzitter al helemaal, dat alleen daar in bijzondere gevallen van wordt afgeweken. Die beslissing is aan u volgende week en in meerderheid besluit een raad daar over. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Voorzitter, als ik iets mag voorstellen? Het is zo een avond waarop iedereen gelijk heeft. We hebben in de planning volgende week een overleg staan. Er worden stukken naar ons toegestuurd, daar moeten we nog kennis van nemen. We weten niet de invloed van de stukken die vanavond worden gestuurd. We hebben een verordening. Ik voorvoel dat we dus nu iets gaan doen waar we van tevoren met een deel van de raad iets hebben besproken; we gaan afwijken van de verordening. Maar we zitten hier vanavond nu met zijn allen als raadsleden bij elkaar. Om nu niet de spanning een week lang vast te laten houden kunnen we het vanavond niet eens worden of we de dertiende nu een vergadering gaan houden ja dan nee? Ik weet ook dat er een heleboel raadsleden de dertiende er niet zijn. Nu zitten we hier met 21 verkozenen. Mijn voorstel is om er vanavond dan maar een klap op te geven.

De **voorzitter**: Om dan helderheid te geven, ik heb inmiddels het reglement van de gemeenteraad voor me. Artikel 9, lid 1, stukken die na de oproep bij de raad of de griffie binnenkomen en die betrekking hebben op de onderwerpen die zijn opgenomen op de voorlopige agenda worden niet bij de besluitvorming over deze onderwerpen betrokken, tenzij de raad dit toestaat. Het is aan uw raad om daar volgende week een besluit over te nemen of u dat gaat toestaan. Daar heeft het reglement dus in voorzien omdat, en dat is natuurlijk ook logisch, er soms best wel onvoorziene dingen kunnen zijn die dat vragen. Dat zal bij de vaststelling van de agenda het punt ervoor zijn of u vindt en het rijp vindt voor beraadslaging, om dat gesprek te hebben. Dus dat is het reglement, dan heeft u daar meteen het antwoord op. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Dank u voorzitter, ik deed zojuist een voorstel om af te wijken van de regelgeving. Dus dat kun je zien als een, hoe noemt u dat altijd, punt van orde. Die zou ik graag in stemming willen brengen.

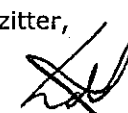
De **voorzitter**: We hebben de agenda niet vastgesteld. Dat is de reden waarom we volgende week een agendavaststelling doen, dus dat kan niet. Ik was namelijk bezig met mijn afsluiting. Zoals u mij kent, nee, daar wijk ik ook niet van af. Ik ben altijd gewoon transparant in wat we aan het doen zijn, deed ik u een mededeling. Daar komen vragen over, dat mag allemaal, prima, maar volgende week opent de vergadering met het vaststellen van de agenda. Dan is het aan u om hier een besluit over te nemen. Ik sluit hierbij de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 4 juli 2023

De griffier,

dhr. J. Kleinhesselink

De voorzitter,

dhr. L.A. de Lange